

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

PANORAMA POTRAVINÁŘSKÉHO PRŮMYSLU 2022

Ministerstvo zemědělství
Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha

PANORAMA POTRAVINÁŘSKÉHO PRŮMYSLU 2022

Praha 2024

Studii „Panorama potravinářského průmyslu 2022“ vypracoval pod gescí Odboru potravinářského Ministerstva zemědělství Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha.

Ministerstvo zemědělství
Recenzent: Ing. Václav Lukeš

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha

Autoři: Ing. Zdeňka Náglová, Ph.D. (CZ-NACE 10.5, CZ-NACE 10.7, CZ-NACE 10.9, celková koordinace, datové zdroje)
Ing. Martin Plášil, Ph.D. (CZ-NACE 10.1, CZ-NACE 10.2, CZ-NACE 10.4, CZ-NACE 10.6 a CZ-NACE 10.8)
Ing. Klára Charvátová (CZ-NACE 10, CZ-NACE 10.3 a CZ-NACE 11)

Při zpracování publikace bylo též využito textů a tabulek MZe a autorů Zprávy o stavu zemědělství za rok 2022 týkajících se agrárních komodit.

© Rozmnožování anebo rozšiřování této publikace nebo jejích částí jakýmkoliv způsobem je zakázáno bez předchozího písemného souhlasu autora: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha.

Text neprošel jazykovou úpravou.

OBSAH

ÚVOD	5
POUŽITÉ ZKRATKY	6
METODIKA	7
CZ-NACE 10 VÝROBA POTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ	9
1. Charakteristika oddílu	9
2. Stav oddílu	10
3. Hlavní ekonomické ukazatele	11
4. Cenový vývoj	14
5. Zahraniční obchod	14
5.1 Vývoj zahraničního obchodu	14
5.2 Teritoriální struktura zahraničního obchodu	15
6. Shrnutí a perspektivy oboru	15
CZ-NACE 10.1 – Zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků	16
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	16
2. Hlavní ekonomické ukazatele	16
3. Cenový vývoj	19
4. Shrnutí a perspektivy oboru	19
CZ-NACE 10.2 – Zpracování a konzervování ryb, korýšů a měkkýšů	20
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	20
2. Hlavní ekonomické ukazatele	20
3. Shrnutí a perspektivy oboru	22
CZ-NACE 10.3 – Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny	23
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	23
2. Hlavní ekonomické ukazatele	24
3. Cenový vývoj	26
4. Shrnutí a perspektivy oboru	26
CZ-NACE 10.4 – Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků	27
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	27
2. Hlavní ekonomické ukazatele	27
3. Cenový vývoj	29
4. Shrnutí a perspektivy oboru	29
CZ-NACE 10.5 – Výroba mléčných výrobků	30
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	30
2. Hlavní ekonomické ukazatele	30
3. Cenový vývoj	33
4. Shrnutí a perspektivy oboru	33
CZ-NACE 10.6 – Výroba mlýnských a škrobářenských výrobků	34
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	34
2. Hlavní ekonomické ukazatele	34
3. Cenový vývoj	36
4. Shrnutí a perspektivy oboru	36

CZ-NACE 10.7 – Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků	37
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	37
2. Hlavní ekonomické ukazatele	37
3. Cenový vývoj	39
4. Shrnutí a perspektivy oboru	39
CZ-NACE 10.8 – Výroba ostatních potravinářských výrobků	40
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	40
2. Hlavní ekonomické ukazatele	40
3. Cenový vývoj	42
4. Shrnutí a perspektivy oboru	42
CZ-NACE 10.9 – Výroba průmyslových krmiv	43
1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků	43
2. Hlavní ekonomické ukazatele	44
3. Cenový vývoj	46
4. Shrnutí a perspektivy oboru	46
CZ-NACE 11 – VÝROBA NÁPOJŮ	47
1. Charakteristika oddílu	47
2. Stav oddílu	48
3. Hlavní ekonomické ukazatele	48
4. Cenový vývoj	51
5. Zahraniční obchod	51
5.1 Vývoj zahraničního obchodu	51
5.2 Teritoriální struktura zahraničního obchodu	52
6. Shrnutí a perspektivy oddílu	52

ÚVOD

Vážení čtenáři,

dostává se vám k seznámení zpráva označená jako „Panorama potravinářského průmyslu 2022“, kterou připravuje Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI), v úseku Vědy a výzkumu pod gescí Odboru potravinářského, Ministerstva zemědělství. Tato situační zpráva je pokračováním obdobných zpráv vydávaných v minulých letech.

Zpráva vychází z aktuálních údajů Českého statistického úřadu a získaných převážně prostřednictvím MPO. Po metodické stránce byla zpracována obdobně jako v předchozích letech. Zpracována je v časové řadě 2015–2022.

Záměrem této publikace je poskytnout odborné, ale i širší veřejnosti ucelený pohled na stav potravinářského průmyslu v ČR. Délka časové řady a výběr zejména ekonomických indikátorů poskytují potřebný základ pro vyhodnocení trendů. Doprovodné komentáře jsou stručné, s cílem srozumitelně interpretovat dosažené výsledky a trendy. Každá kapitola je ukončena shrnutím a další perspektivou hodnocených odvětví, resp. oborů.

Zpráva nejen charakterizuje potravinářský sektor v jeho členité struktuře, ale připomíná také význam zemědělství jako prvovýroby. Produkce zemědělství se prostřednictvím zpracování mění na finální potraviny a nápoje. Potravinářská produkce je zároveň závislá na spolupráci s dalšími zpracovatelskými odvětvími. K nim lze zařadit především odvětví zpracovatelského průmyslu, jako je potravinářské strojírenství, výrobu obalů pro potraviny a další průmyslové vstupy, včetně energetiky.

Do potravinářského sektoru je zahrnut oddíl Výroba potravinářských výrobků CZ-NACE 10 a Výroba nápojů CZ-NACE 11. U CZ-NACE 10 jsou dále samostatně sledovány a hodnoceny jednotlivé výrobní obory (CZ-NACE 10.1 až 10.9).

K celkové charakteristice sledovaného sektoru náleží i jeho makroekonomická pozice. Výroba potravin, nápojů a tabákových výrobků v ČR se v roce 2022 podílela na HPH v b. c. 1,95 % což je oproti roku 2021 méně o 0,06 p. b. Přitom podíl této výroby na celkové zaměstnanosti NH v roce 2022 činil 2,46 %, což je jen o 0,03 p. b. méně než v roce 2021.

Rok 2022 byl výzvou pro potravinářský sektor, který čelil nejen následkům pandemie COVID-19, ale i rostoucím nákladům na energie, suroviny a dopravu, což vedlo ke zdražení potravin. Energetická krize, částečně způsobena geopolitickými faktory, jako je konflikt na Ukrajině, vedla k navýšení nákladů na elektřinu a plyn, což se promítlo do zvýšení výrobních nákladů napříč sektorem. Výpadky dodávek obilovin a dalších zemědělských plodin v důsledku tohoto konfliktu způsobily nárůst cen klíčových surovin, které se využívají ve výrobě potravin. Rychle rostoucí inflace dále ovlivnila spotřebitelskou poptávku po potravinách.

Přes tyto obtížné podmínky byla nadále prosazována potravinová bezpečnost a kvalita potravin. Systém kvality potravin nadále používal zavedenou národní značku KLASA. Označení „Regionální potravina“, se v jednotlivých krajích (vyjma Prahy) zaměřilo především na propagaci jedinečné produkce od malých a středních potravinářských podniků. Významné bylo také logo „Český výrobek – garantováno PK ČR“. Změny v recepturách, tzv. reformulace, se staly důležitým opatřením v reakci na zvyšující se poptávku po zdravějších potravinách. Tento trend byl posílen zvýšeným zájmem o zdraví, který byl důsledkem pandemie.

Zájem, o publikace o potravinářství v ČR nadále ukazuje na význam a strategický charakter tohoto odvětví. Potraviny jsou nezbytnou komoditou, která vyžaduje zajištění trvalé dostupnosti pro celou populaci.

POUŽITÉ ZKRATKY

b. c.	běžné ceny	MZe	Ministerstvo zemědělství
CPV	ceny průmyslových výrobců	MZ	Ministerstvo zdravotnictví
CZ-NACE	klasifikace ekonomických činností místo dřívějších OKEČ	NH	Národní hospodářství
CZ-CPA	Statistická klasifikace produkce	p. b.	procentní bod
CZV	ceny zemědělských výrobců	PK ČR	Potravinářská komora ČR
ČR	Česká republika	PRV	Program rozvoje venkova
ČSÚ	Český statistický úřad	SC	spotřebitelské ceny
ČBS	Český bramborářský svaz	SVS	Státní veterinární správa
FEFAC	Evropské sdružení výrobců krmiv (European Feed Manufacturers Federation)	SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
EK	Evropská komise	SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ES	Evropské společenství	SZP EU	Společná zemědělská politika EU
EU	Evropská unie	ÚPH	účetní přidaná hodnota
HOP	hrubý operační přebytek = účetní přidaná hodnota – osobní náklady	VÚPS	Výzkumný ústav pivovarský a sladařský Praha
HPH	hrubá přidaná hodnota	VV a S	vlastní výrobky a služby
ISO	International Standard Organisation – Mezinárodní organizace pro standardizaci	ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu	ZO	Zahraniční obchod
MSP	malé a střední podniky	ZP	Zpracovatelský průmysl (v systému CZ-NACE označen jako sekce C)

V číselné části tabulek jsou kromě významových hodnot použity i následující symboly:

- údaj se nevyskytuje;
- n. ú. údaj není k dispozici;
- i. d. údaj není možno uveřejnit z důvodu ochrany individuálních dat.

METODIKA

Panorama potravinářského průmyslu za rok 2022 vychází jako v předchozích letech z metodiky MPO a ČSÚ.

Podniky jsou v rámci Panoramy potravinářského průmyslu členěny dle převažující ekonomické činnosti podle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE. Kódování CZ-NACE vychází ze standardní klasifikace ekonomických činností Evropské unie NACE:

- první úroveň, sekce, je označena alfabetickým kódem,
- druhá úroveň, oddíly, je označena dvojmístným číselným kódem,
- třetí úroveň, skupiny, je označena trojmístným číselným kódem,
- čtvrtá úroveň, třídy, je označena čtyřmístným číselným kódem.

Zdrojem dat pro charakteristiku potravinářského průmyslu, jeho oddílů a skupin podle CZ-NACE, je roční statistický výkaz ČSÚ P5-01. Data ve výkaze P5-01 jsou za všechny velikosti podniků, tj. i za živnostníky. Definice ukazatelů jsou uvedeny v tabulkách 1 až 3.

Tabulka 1

Výkaz zisku a ztráty	Zdroj nebo výpočet
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	Výkaz ČSÚ P5-01
II. Tržby za prodej zboží	Výkaz ČSÚ P5-01
Výkony vč. obchodní marže	Výkaz ČSÚ P5-01
A. Výkonová spotřeba	Výkaz ČSÚ P5-01
A.1. Náklady vynaložené na prodané zboží	Výkaz ČSÚ P5-01
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti	Výkaz ČSÚ P5-01
C. Aktiva	Výkaz ČSÚ P5-01
D. Osobní náklady	Výkaz ČSÚ P5-01
D.1 Mzdové náklady	Výkaz ČSÚ P5-01
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady	Výkaz ČSÚ P5-01
D.2.2 Ostatní osobní náklady	Výkaz ČSÚ P5-01
E.1.1. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM)	Výkaz ČSÚ P5-01
J. Nákladové úroky a podobné náklady	Výkaz ČSÚ P5-01
**VH před zdaněním	VH za účetní období + Daň z příjmů
L. Daň z příjmů	Výkaz ČSÚ P5-01
***VH za účetní období	Výkaz ČSÚ P5-01

Pramen: MPO

Tabulka 2

Doplňující data	Zdroj nebo výpočet
Přidaná hodnota	Výkaz ČSÚ P5-01
Hrubý operační přebytek	Přidaná hodnota - Osobní náklady
EBIT [v tis. Kč]	VH za účetní období + Daň z příjmů + Nákladové úroky a podobné náklady
Tržby (I.+II.)	Výkaz ČSÚ P5-01
Čistý obrát za účetní období	Výkaz ČSÚ P5-01
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	Výkaz ČSÚ P5-01
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	Výkaz ČSÚ P5-01
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	Výkaz ČSÚ P5-01
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	Výkaz ČSÚ P5-01
Náklady celkem	Výkaz ČSÚ P5-01

Pramen: MPO

Tabulka 3

Ukazatelé	Zdroj nebo výpočet
EBIT/Aktiva	EBIT/Aktiva
Čistý obrat/Aktiva	Čistý obrat/Aktiva
EBIT/Čistý obrat	EBIT/Čistý obrat
VK/Aktiva	Vlastní kapitál/Aktiva
UZ/Aktiva	Úročené zdroje/Aktiva
Úroková míra	Nákladové úroky a podobné náklady/(Úročené zdroje - Vlastní kapitál)
L3 (běžná likvidita)	Oběžná aktiva/Krátkodobé závazky
L2 (pohotovostná likvidita)	(Dlouhodobé pohledávky + Krátkodobé pohledávky + Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky)/Krátkodobé závazky
L1 (okamžitá likvidita)	Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky/Krátkodobé závazky
HOP/Čistý obrat	Hrubý operační přebytek/Čistý obrat
PH/Čistý obrat	Přidaná hodnota/Čistý obrat
ON/Čistý obrat	Osobní náklady/Čistý obrat
Přidaná hodnota na pracující osobu	Přidaná hodnota/(Průměrný evidenční počet zaměstnanců + Pracující majitelé)*1000
Přidaná hodnota na zaměstnance	Přidaná hodnota/Průměrný evidenční počet zaměstnanců*1000
Průměrná mzda	Mzdy/Průměrný evidenční počet zaměstnanců/12*1000

Pramen: MPO

Pro cenový vývoj jsou zdrojem dat indexy cen průmyslových výrobců podle klasifikace Produkce (CZ-CPA 2015). Rok 2015 je považován za základ, tj. rok 2015 = 100 %.

Data o zahraničním obchodě jsou přebírána z ČSÚ, konkrétně z informací týkajících se zahraničního obchodu se zbožím. Pro potřeby analýzy byla zvolena klasifikace produkce CZ-CPA, která odpovídá klasifikaci činností podle CZ-NACE.

CZ-NACE 10 VÝROBA POTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ

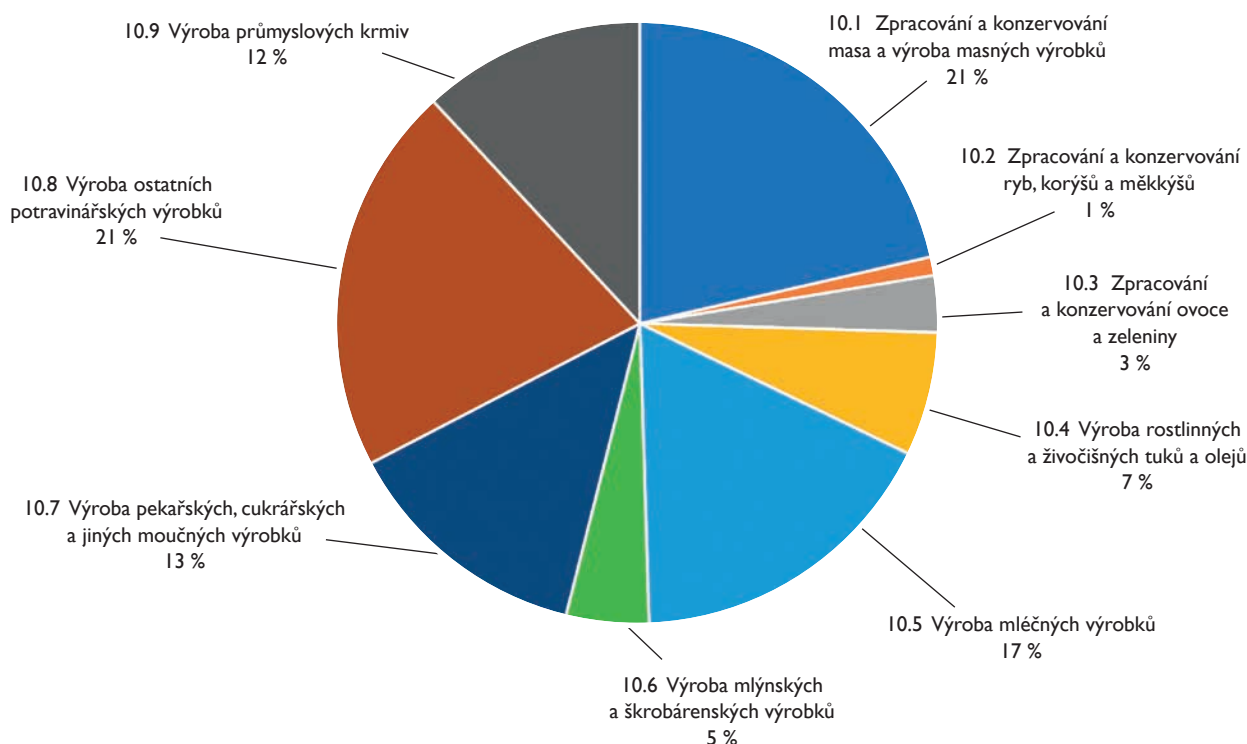
I. Charakteristika oddílu

Oddíl CZ-NACE 10 se člení dle jednotlivých skupin:

- **10.1** Zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků;
- **10.2** Zpracování a konzervování ryb, koryšů a měkkýšů;
- **10.3** Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny;
- **10.4** Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků;
- **10.5** Výroba mléčných výrobků;
- **10.6** Výroba mlýnských a škrobářenských výrobků;
- **10.7** Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků;
- **10.8** Výroba ostatních potravinářských výrobků;
- **10.9** Výroba průmyslových krmiv.

Podíly jednotlivých skupin v rámci oddílu CZ-NACE 10 za rok 2022, hodnocené na základě indikátoru tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb (dále jen VV a S) v %, jsou znázorněny v grafu I.1.

Graf I.1 – Podíly skupin na oddílu CZ-NACE 10 v roce 2022 dle indikátoru tržeb z prodeje VV a S (v %)

Pramen: Vlastní zpracování na základě dat z MPO a ČSÚ (údaje byly zaokrouhleny)

Z grafu I.1 jednoznačně vyplývá, že se jedná o velmi členité odvětví, což je primárně dáno důsledkem rozmanitosti agrárních surovin zpracovávaných potravinářským průmyslem, zahrnujících jak rostlinné, tak živočišné produkty. Podle indikátoru tržeb z prodeje VV a S dominují ve výrobě potravinářských výrobků dva výrobní obory: CZ-NACE 10.1 Zpracování a konzervování masa a CZ-NACE 10.8 Výroba ostatních potravinářských výrobků, každá s podílem 21 %. Třetí nejvýznamnějším oborem je CZ-NACE 10.5 Výroba mléčných výrobků, která přispívá 17 % k celkovým tržbám. Na opačném konci spektra se nachází obor CZ-NACE 10.2 Zpracování a konzervování ryb, koryšů a měkkýšů, který má nejmenší podíl na tržbách v tomto oddílu.

Výrobní obory v rámci CZ-NACE 10 se liší v úrovni zpracování produktů. Výroba potravinářských výrobků je tradičně významnou součástí zpracovatelského průmyslu a vyžaduje úzkou spolupráci s dalšími průmyslovými sektory, jako jsou potravinářské strojírenství, výroba obalů a další průmyslové výroby. Největší podniky působící v tomto odvětví budou podrobněji rozebrány v následujících kapitolách, které se zaměřují na jednotlivé výroby.

Pozice jednotlivých výrobních oborů v rámci oddílu CZ-NACE 10 je detailně analyzována v tabulce I.1, která uvádí podíly na vybraných klíčových ukazatelích, vyjádřené v procentech.

Tabulka I.1 – Podíly jednotlivých skupin oddílu CZ-NACE 10 v roce 2022 (v %, oddíl = 100 %)

Skupina CZ-NACE	Osobní náklady	Přidaná hodnota	Tržby celkem	Vlastní kapitál	Aktiva celkem	Počet zaměstnanců	Počet subjektů
10.1	20,68	18,23	19,29	15,45	14,94	22,38	17,68
10.2	0,94	0,76	0,87	0,55	0,64	0,89	0,19
10.3	3,59	3,42	2,80	3,29	2,96	3,67	1,62
10.4	1,41	3,29	6,70	3,99	4,87	0,98	0,21
10.5	11,21	10,94	15,49	12,54	11,43	9,91	2,03
10.6	3,48	3,78	4,20	3,59	3,74	3,05	2,20
10.7	26,51	22,88	12,95	19,22	16,88	31,44	45,09
10.8	24,15	25,55	21,75	25,96	27,61	21,51	26,42
10.9	8,04	11,14	15,93	15,42	16,92	6,17	4,54

Pramen: Vlastní zpracování na základě dat MPO a ČSÚ

Z výše uvedených dat vyplývá, že největší podíl na osobních nákladech připadá na skupinu 10.7, která se zaměřuje na výrobu ostatních pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků (26,5 %). Tato skupina zároveň dominuje i v dalších klíčových ukazatelích, jako je počet zaměstnanců (31,4 %) a počet ekonomicky aktivních subjektů (45,1 %). Skupina 10.8 zaujímá první místo z hlediska přidané hodnoty (25,6 %), tržeb celkem (21,8 %), vlastního kapitálu (26,0 %) a celkových aktiv (27,6 %). Tyto výrobní obory jsou klíčovými hráči s širokým spektrem produkce v potravinářském průmyslu.

Naopak nejmenší podíl ve sledovaných ukazatelích zaznamenává skupina 10.2, zaměřená na zpracování a konzervování ryb, koryšů a měkkýšů, což naznačuje její menší význam v kontextu celého odvětví.

2. Stav oddílu

V roce 2022 se Česká republika, podobně jako zbytek světa, postupně vyrovnávala s důsledky pandemie COVID-19 a výpadky v globálních řetězcích. I v tomto roce se nadále zdůrazňovala klíčová úloha odvětví výroby potravinářských výrobků. Jeho hlavním cílem bylo zajištění potravinové bezpečnosti, zdravotní nezávadnosti a cenové dostupnosti potravin. Tohoto cíle dosahovaly v různé míře všechny subjekty působící v rámci tohoto sektoru. Rok 2022 také přinesl strmý nárůst cen energií, paliv a surovin a důsledky války na Ukrajině.

Dodavatelské řetězce, zahrnující zemědělskou produkci i zpracovatele agrárních produktů, reagovaly na měnící se poptávku spotřebitelů. Kromě základních potravin se zvyšoval zájem o produkty, které pozitivně ovlivňují zdraví spotřebitelů. Tento trend byl podporován také Potravinářskou komorou ČR a Ministerstvem zdravotnictví, jejichž zástupci podepsali Deklaraci ke zdravému životnímu stylu a aktivně propagovali proces reformulace potravin. Součástí Deklarace je deset pilířů výživové politiky potravinářského průmyslu. V roce 2022 byla podepsána nová Deklarace ke zdravému životnímu stylu, která navazuje na předchozí iniciativy Zdraví 2020 a Zdraví 2030. Tato deklarace potvrzuje pokračující spolupráci potravinářského průmyslu a státních institucí na podpoře správné výživy, prevenci nemocí a zvyšování zdravotní gramotnosti prostřednictvím Deseti pilířů výživové politiky potravinářského průmyslu. Reformulované potraviny se od těch „standardních“ odlišují nižší energetickou hodnotou a vylepšeným nutričním složením. Databáze těchto reformulovaných potravin je k dispozici na webových stránkách www.reformulace.cz.

Navzdory složitým výrobním podmínkám zůstalo odvětví výroby potravin i v roce 2022 věrné svému hlavnímu cíli – zajištění vysoké kvality potravin. Tento cíl je systematicky řízen Ministerstvem zemědělství (MZe) ve spolupráci se Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF). Potraviny splňující nejvyšší standardy kvality jsou označovány prestižním certifikátem KLASA. Kromě toho se v rámci geograficky zaměřené soutěže uděluje ocenění Regionální potravina, které je určeno pro jedinečné výrobky s výjimečnými kvalitativními vlastnostmi.

V roce 2022 nacházely na trhu stále větší uplatnění také biopotraviny pocházející z ekologického zemědělství, což odráželo rostoucí poptávku po udržitelných a zdravých potravinách. V roce 2022 zaznamenal trh s biopotravinami v České republice meziroční růst o 12,9 %, přičemž české domácnosti spotřebovaly biopotraviny za 6,95 miliardy korun. Průměrná částka, kterou každý obyvatel ČR vynaložil na biopotraviny, byla 642 korun. Kvalita potravin byla nadále pod přísným dohledem dozorových institucí, konkrétně Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) a Státní veterinární správy (SVS), která se specializuje na kontrolu produktů živočišného původu.

V roce 2021 byla přijata směrnice EU zaměřená na boj proti nekalým obchodním praktikám, která byla následně implementována do novely zákona o potravinách a významné tržní síle. Tato legislativa nabyla účinnosti v květnu 2022 a od té doby je přísně kontrolována. Státní kontrola se v roce 2022 rovněž intenzivně zaměřovala na internetovou distribuci potravin. SZPI pokračovala ve zveřejňování nevyhovujících šarží potravin na svých webových stránkách „Potraviny na pranýři“, čímž zajišťovala transparentnost a ochranu spotřebitelů.

V roce 2022 pokračovala zvýšená ochrana a kontrola potravin a zemědělských produktů, které jsou opatřeny značkami evropského systému ochrany názvu produktu. Tyto značky, zahrnující Chráněné zeměpisné označení, Chráněné označení původu a Zaručenou tradiční specialitu, slouží spotřebitelům jako záruka jedinečnosti daných odrůd či receptur a přísně kontrolovaných výrobních postupů. Produkty nesoucí tyto označení, které jsou evidovány v databázi Evropské komise, jsou snadno rozpoznatelné díky modrozlutému logu.

Rok 2022 byl také obdobím pokračování farmářských trhů, které nabízely široký sortiment často čerstvých a lokálně produkováných potravin, což reflektovalo rostoucí zájem spotřebitelů o kvalitu a transparentnost původu potravin.

Jedním z přetrvávajících problémů v sektoru potravinářské výroby zůstávalo v roce 2022 získávání kvalifikovaných zaměstnanců. Tento nedostatek pracovní síly byl patrný napříč celým odvětvím, ale obzvláště se projevil v rozsáhlejších oborech.

V oblasti výroby potravin se nadále prohlubovala konkurence, zejména v důsledku rostoucího objemu importovaných potravin, převážně z členských zemí Evropské unie. Dovoz rostl z několika důvodů. Primárním důvodem byl konflikt na Ukrajině, který narušil dodavatelské řetězce (zejména obiloviny a oleje), což způsobilo změny v zásobování a zdražení surovin na světových trzích. České potravinářské podniky čelily výrazným výzvám spojeným s rapidním nárůstem cen vstupů, mezi které patřily energie, pohonné hmoty, obalové materiály a specifické agrární suroviny. Potravinářské podniky musely více platit za energie, což se projevilo ve výrobních procesech (např. pečení, chlazení, balení) i v logistice (doprava zboží). Zvýšení těchto nákladů často přesahovalo schopnost výrobců plně je zahrnout do konečných cen potravinářských produktů, přestože ceny finálních výrobků rovněž zaznamenaly vzestup.

V roce 2022 dosáhla v Česku inflace 15,1 %, což výrazně ovlivnilo spotřebitelské chování. Růst cen potravin a základních potřeb donutil mnoho spotřebitelů měnit své nákupní návyky, čímž se zvýšila poptávka po levnějších a často dovážených potravinách, zatímco české firmy čelily stále vyšším nákladům, což omezovalo jejich konkurenceschopnost.

Zvýšení konkurenceschopnosti tuzemských producentů v roce 2022 bylo podporováno finančními prostředky z fondů Evropské unie a národních podpůrných programů. Významnou úlohu hrály zejména nástroje Společné zemědělské politiky (SZP) a další relevantní programy, zaměřené na modernizaci výrobních procesů. Investice, směřující především do oblasti robotizace a digitalizace, měly za cíl umožnit technologická zlepšení, podporu inovací v produktové i technologické sféře a výrazné snížení potřeby pracovních sil. Tyto iniciativy byly dále posíleny rozšířenou spoluprací s výzkumnými institucemi.

3. Hlavní ekonomické ukazatele

Tabulka 3.1 poskytuje podrobný přehled vývoje hlavních ekonomických ukazatelů v rámci odvětví CZ-NACE 10 od roku 2015 do roku 2022. Analýza těchto údajů odhaluje několik významných trendů.

Z hlediska tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb je patrný kontinuální růst, který vyvrcholil v roce 2022, kdy tržby dosáhly 281,37 mld. Kč, což představuje nárůst o 6,3 % oproti roku 2021. Podobně, tržby za prodej zboží vykazují stabilní růst, s výrazným zvýšením v roce 2022 na 70,21 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 9,4 %.

Osobní náklady v tomto období rovněž zaznamenaly významný růst. V roce 2022 dosáhly 42,94 mld. Kč, což je o 5,4 % více než v předchozím roce. Tento růst byl tažen především zvýšením mzdových nákladů, které v roce 2022 vzrostly o 3,7 % na 30,37 mld. Kč, a náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, které vzrostly o 5 % na 11,38 mld. Kč.

Rostoucí trend lze pozorovat také u výsledku hospodaření za účetní období, který v roce 2022 dosáhl 14,94 mld. Kč, což představuje nárůst o 31,5 % oproti roku 2021. Tento nárůst je částečně odrazem zlepšení provozní efektivity a růstu tržeb v odvětví.

Celkově lze z těchto údajů vyčíst, že navzdory určitým kolísáním v některých letech, odvětví CZ-NACE 10 vykazuje dlouhodobý růstový trend jak v oblasti tržeb, tak v osobních nákladech, přičemž ziskovost odvětví v posledních letech výrazně vzrostla.

Tabulka 3.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	237 911 522	237 119 966	229 956 408	239 736 678	243 864 656	258 613 848	264 606 343	281 367 034
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	61 594 164	61 772 756	58 771 010	59 981 685	58 597 427	60 792 341	64 175 863	70 205 706
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	254 159 477	253 234 805	246 022 616	256 153 423	259 305 788	275 371 190	282 683 087	300 023 672
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	253 313 606	249 376 567	238 761 812	248 910 457	247 108 963	261 194 724	266 969 924	286 350 261
A. I. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	50 358 432	49 522 031	46 955 439	48 879 585	46 952 715	48 267 662	51 047 943	56 617 138
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	-373 891	875 290	387 688	-785 032	131 373	-562 605	-1 348 174	-1 601 962
C. Aktivace [v tis. Kč]	-4 638 331	-4 739 404	-4 638 324	-4 529 613	-3 927 793	-3 670 058	-3 600 650	-3 466 108
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	29 009 606	30 704 994	32 507 695	35 054 992	37 480 233	39 987 782	40 762 721	42 944 901
D. I. Mzdové náklady [v tis. Kč]	20 664 454	21 859 538	23 164 434	25 084 851	26 897 335	28 564 763	29 286 213	30 365 879
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	7 668 176	8 074 795	8 559 119	9 301 879	10 002 525	10 644 773	10 844 378	11 382 739
D.2.2. Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	803 975	975 200	932 023	978 958	1 042 225	1 429 750	1 581 167	1 455 701
E. I. I. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	7 786 229	8 289 460	9 541 757	9 181 323	9 097 915	9 915 512	10 449 886	10 982 893
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	896 953	833 797	809 440	832 276	1 159 182	1 444 139	1 168 234	1 263 053
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	11 960 393	11 945 010	14 506 921	11 499 807	10 887 244	10 866 936	14 107 664	18 086 385
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	2 172 792	2 116 311	2 581 653	2 350 588	2 130 257	2 263 768	2 748 646	3 143 285
***VH za účetní období [v tis. Kč]	9 787 600	9 828 698	11 925 268	9 149 219	8 756 987	8 603 168	11 359 018	14 943 100

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 3.2 poskytuje přehled o doplňujících a dopočtených údajích pro odvětví CZ-NACE 10 v letech 2015 až 2022 a odhaluje několik klíčových ekonomických trendů.

Přidaná hodnota v tomto období vykazuje konzistentní růst. V roce 2022 dosáhla 74,84 mld. Kč, což představuje nárůst o 6,5 % oproti roku 2021 a o 40,2 % oproti roku 2015. Tento růst ukazuje na zlepšení ekonomického výkonu odvětví potravinářské výroby. Zvýšení přidané hodnoty naznačuje, že firmy v tomto odvětví jsou schopny efektivněji využívat své zdroje k vytváření hodnoty.

Hrubý operační přebytek rovněž vykázal pozitivní vývoj. V roce 2022 dosáhl hodnoty 29,20 mld. Kč, což představuje nárůst o 6,8 % oproti předchozímu roku. Tento růst byl podpořen zejména rychlejším růstem přidané hodnoty než tržeb.

Počet ekonomicky aktivních subjektů, které jsou v tomto odvětví činné, rovněž stabilně rostl. V roce 2022 se jejich počet zvýšil na 9 794, což představuje meziroční nárůst o 4,6 %. Tento růst odráží zvýšený zájem o podnikání v tomto odvětví a potenciálně i expanzi trhu. Nejvýraznější nárůst počtu podniků byl zaznamenán v oblastech výroby pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků (CZ-NACE 10.7) a výroby ostatních potravinářských výrobků (CZ-NACE 10.8).

Investice do pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se rovněž zvýšily, a to na 17,36 mld. Kč v roce 2022, což je nárůst o 3,2 % oproti roku 2021. Tento růst investic, v kombinaci s poklesem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců o 1,1 % na 83 007, naznačuje, že v odvětví dochází k technologické modernizaci, která může zahrnovat automatizaci a zvýšenou efektivitu pracovních procesů.

Tabulka 3.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující a dopočtená data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	53 380 269	54 216 242	56 122 551	59 149 540	62 444 128	66 761 106	70 290 548	74 842 430
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	22 675 274	21 708 547	21 067 559	21 669 308	22 456 346	25 998 385	27 345 647	29 201 484
EBIT [v tis. Kč]	12 778 807	15 316 362	12 332 083	12 046 425	12 311 075	15 275 898	19 349 438	n.ú.
Tržby [v tis. Kč]	298 892 722	288 727 418	299 718 363	302 462 083	319 406 188	328 782 207	351 572 740	419 458 059
* Čistý obrát za účetní období [v tis. Kč]	310 736 027	303 626 341	313 486 714	316 027 960	334 145 085	345 421 512	371 054 710	443 201 487
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	88 610	88 641	88 555	86 830	85 020	84 675	83 907	83 007
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	7 268	7 574	8 087	8 342	8 538	8 761	8 843	9 128
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	7 436	7 628	8 087	8 463	8 773	9 032	9 359	9 794
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	13 512 739	14 132 485	15 259 434	14 541 824	16 133 696	16 428 284	16 825 678	17 358 816
Náklady celkem [v tis. Kč]	300 906 952	291 701 061	304 337 479	307 270 958	325 541 905	334 062 481	356 167 479	428 635 320

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 3.3 zobrazuje vybrané finanční ukazatele. Produkční síla odvětví, měřená ukazatelem EBIT/Aktiva (ROA), zaznamenala od roku 2018 rostoucí tendenci, což svědčí o zlepšující se efektivitě využívání aktiv v tomto sektoru. V roce 2021 tento ukazatel dosáhl hodnoty 8,03 %, což je nejvyšší hodnota v rámci sledovaného období, a to navzdory předchozímu kolísavému vývoji.

K roku 2022 vykazovala průměrná hrubá měsíční mzda v odvětví CZ-NACE 10 pokračující růst, kdy dosáhla 32 304 Kč. To představuje výrazný meziroční nárůst o 7,1 % oproti roku 2021. Tento růst naznačuje, že tlak na zvyšování mezd v odvětví nadále pokračoval, pravděpodobně v důsledku rostoucí inflace, zvyšování životních nákladů a zlepšujících se ekonomických podmínek v České republice.

Přidaná hodnota na zaměstnance se v roce 2022 rovněž zvýšila, dosahujíc hodnoty 901 641 Kč, což představuje meziroční nárůst o 7,6 %.

Tabulka 3.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	6,92%	7,95%	6,19%	5,72%	5,73%	6,83%	8,03%	n.ú.
Čistý obrát/Aktiva	1,68	1,58	1,57	1,5	1,56	1,55	1,54	1,68
EBIT/Čistý obrát	4,11%	5,04%	3,93%	3,81%	3,68%	4,42%	5,21%	n.ú.
VK/Aktiva	50,34%	50,23%	49,92%	50,89%	50,89%	52,16%	52,34%	50,05%
UZ/Aktiva	63,49%	61,41%	61,86%	63,23%	63,01%	63,58%	62,76%	n.ú.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	3,43%	3,76%	3,50%	4,46%	5,55%	4,58%	5,03%	n.ú.
L3 (Běžná likvidita)	1,29	1,26	1,27	1,31	1,29	1,39	1,44	1,42
L2 (Pohotová likvidita)	0,86	0,85	0,86	0,87	0,86	0,93	0,94	0,89
L1 (Okamžitá likvidita)	0,19	0,18	0,19	0,21	0,22	0,26	0,24	0,19
HOP/Čistý obrát	7,30%	7,15%	6,72%	6,86%	6,72%	7,53%	7,37%	6,59%
PH/Čistý obrát	17,18%	17,86%	17,90%	18,72%	18,69%	19,33%	18,94%	16,89%
ON/Čistý obrát	9,88%	10,71%	11,18%	11,86%	11,97%	11,80%	11,57%	10,30%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	556 752	563 490	580 725	621 498	667 435	714 516	757 850	812 312
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	602 420	611 637	633 757	681 207	734 465	788 440	837 722	901 641
Průměrná mzda [v Kč]	20 558	21 777	23 606	25 814	27 998	28 822	30 158	32 304

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

4. Cenový vývoj

Cenové indexy výrobců potravin, jak je uvedeno v tabulce 4.1, jsou primárně ovlivňovány nákladovými faktory. V analyzovaném období vykazovaly cenové indexy průmyslových výrobců značné výkyvy. Z hlediska jednotlivých odvětví přispěli k výraznému meziročnímu nárůstu především výrobci mlýnských a škrobářenských výrobků. V porovnání s výchozím rokem 2015 došlo v roce 2022 k celkovému nárůstu indexu cen průmyslových výrobců o 29,3 %.

Tabulka 4.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100 %)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Potravinářské výrobky, vč. souvisejících služeb a prací	10	100,00%	97,50%	100,50%	99,50%	103,30%	104,90%	105,50%	129,30%

Pramen: ČSÚ

5. Zahraniční obchod

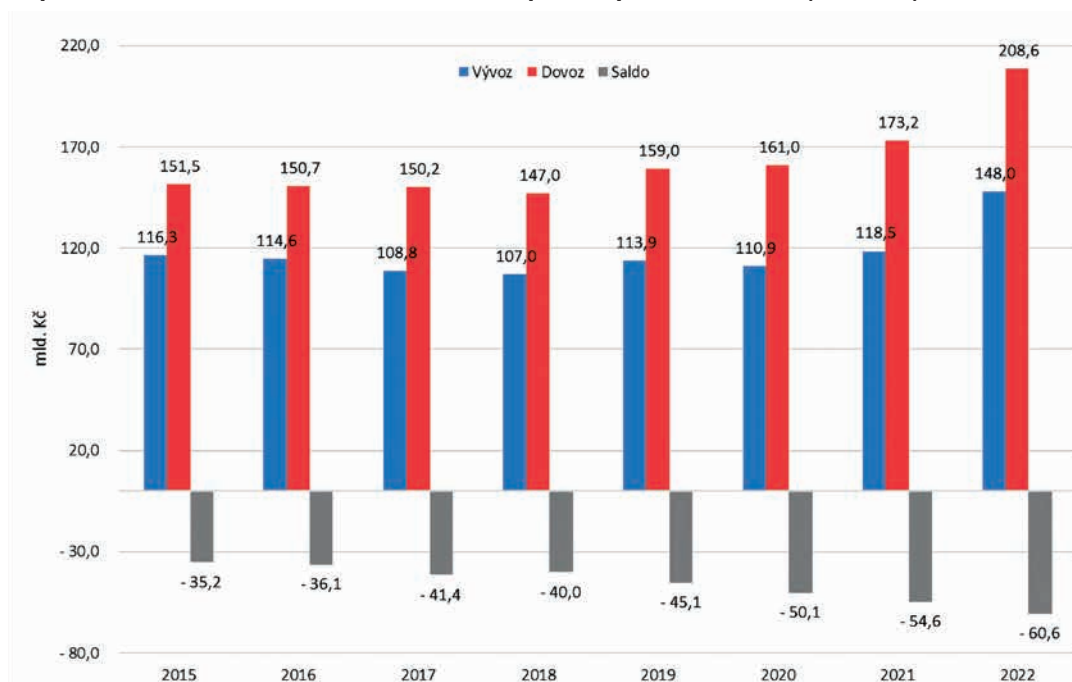
Zahraniční obchod s potravinářskými výrobky sleduje skutečný obchod mezi českými a zahraničními subjekty a vypovídá o vývozní a dovozní výkonnosti české ekonomiky, včetně obchodní bilance.

5.1 Vývoj zahraničního obchodu

Z grafu 5.1 je patrné, že dovoz potravin dlouhodobě převyšuje jejich vývoz, což se projevuje záporným saldem zahraničního obchodu ve všech sledovaných letech. Kromě toho lze z grafu odvodit, že všechny tři klíčové ukazatele, tedy vývoz, dovoz a obchodní bilance, zaznamenaly meziroční růst. Konkrétně, v roce 2022 došlo k meziročnímu zvýšení vývozu potravinářských výrobků o 24,9 % na 148 mld. Kč, zatímco dovoz vzrostl o 20,4 % na 208,6 mld. Kč. Obchodní bilance v oblasti potravinářských výrobků zůstala záporná a meziročně se prohloubila o 11,0 %, z -54 mld. Kč na -60 mld. Kč.

Průměrné tempo růstu vývozu potravin za celé sledované období od roku 2015–2022 bylo 3,5 %. Průměrný nárůst tempa růstu dovozu za všechna sledovaná období byl 4,7 % a celkové tempo růstu u bilance zahraničního obchodu s potravinářskými výrobky bylo 8,1 %.

Graf 5.1 – Vývoz, dovoz a saldo zahraničního obchodu s produkty dle CZ-CPA 10 (v mld. Kč)

Pramen: ČSÚ, vlastní zpracování

5.2 Teritoriální struktura zahraničního obchodu

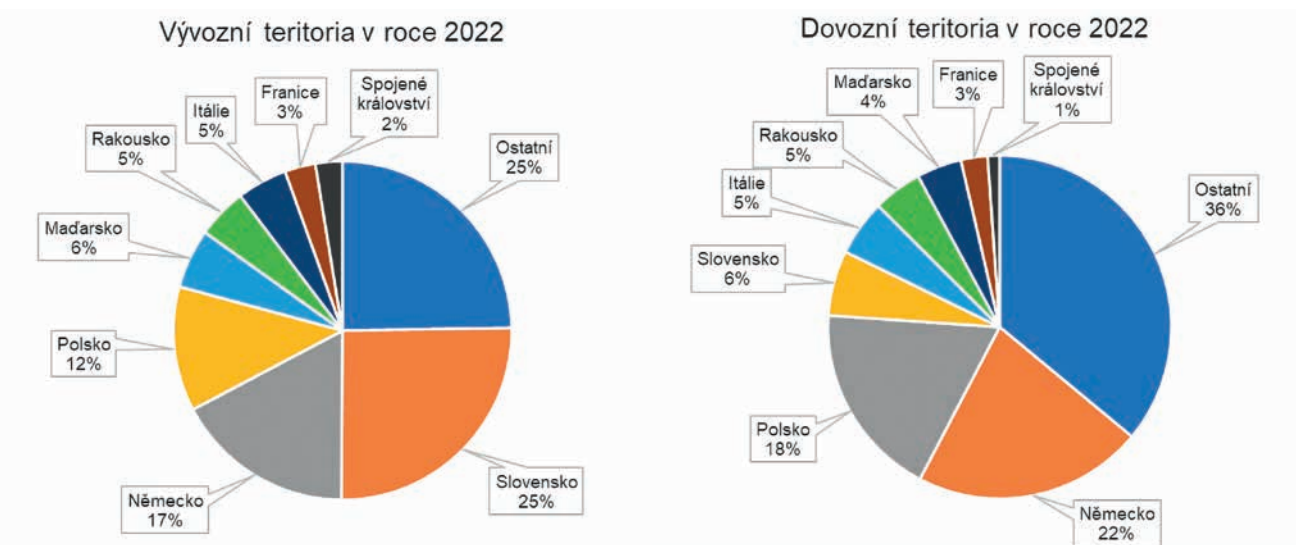
Teritoriální struktura zahraničního obchodu s potravinami v roce 2022, jak je znázorněna v grafu 5.2, odhaluje klíčové obchodní partnery České republiky v sektoru CZ-NACE 10, zahrnující jak export, tak import.

Z analýzy grafu vyplývá, že Česká republika realizuje největší objem zahraničního obchodu s potravinářskými výrobky především se sousedními státy. Přibližně jedna čtvrtina celkového vývozu směřovala na Slovensko, které tak představovalo nejvýznamnější exportní destinaci. Následovalo Německo, kam bylo exportováno 17 % potravinářských výrobků, a dále Polsko, které absorbovalo 12 % českého vývozu.

Co se týče dovozu, téměř jedna čtvrtina importovaných potravin pocházela z Německa, čímž se tato země stala nejvýznamnějším zdrojem dovozu. Polsko zaujalo druhou příčku s podílem 18 %, zatímco Slovensko se podílelo na celkovém dovozu 6 %.

Z výše uvedených dat je patrné, že sousední státy hrají klíčovou roli v zahraničním obchodu České republiky s potravinami, neboť výrazně ovlivňují dynamiku jak exportních, tak importních toků v tomto odvětví.

Graf 5.2 – Teritoriální struktura zahraničního obchodu s potravinami

Pramen: ČSÚ, vlastní zpracování

6. Shrnutí a perspektivy oddílu

V oddílu CZ-NACE 10, zaměřeném na výrobu potravinářských výrobků, je patrná dominance několika výrobních oborů, které vynikají v různých klíčových ukazatelích. Největší podíl na osobních nákladech, přidané hodnotě, tržbách celkem, vlastním kapitálu a celkových aktivech připadá na výrobu ostatních potravinářských výrobků. Zpracování těchto výrobků zahrnuje jak základní, tak i pokročilé úrovně, což naznačuje širokou škálu technologických postupů a výrobních kapacit v tomto odvětví. Tato různorodost ve zpracování ukazuje na komplexnost a rozmanitost českého potravinářského průmyslu. V dalších ukazatelích jako je počet zaměstnanců a počet ekonomicky aktivních subjektů dominuje výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků.

Podrobná analýza ekonomických ukazatelů pro CZ-NACE 10 v roce 2022 ukazuje na pozitivní vývoj. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb vzrostly o 6,3 % na 281,37 mld. Kč, a tržby za prodej zboží se zvýšily o 9,4 % na 70,21 mld. Kč. Významný nárůst byl zaznamenán i u osobních nákladů, které vzrostly o 5,4 % na 42,94 mld. Kč. Výsledek hospodaření za účetní období dosáhl 14,94 mld. Kč, což představuje nárůst o 31,5 % oproti roku 2021.

Přidaná hodnota v roce 2022 vzrostla o 6,5 % na 74,84 mld. Kč, což odráží zlepšení efektivity a hodnoty produkce v rámci odvětví. Počet ekonomicky aktivních subjektů v tomto odvětví rovněž vzrostl o 4,6 % na 9 794, což svědčí o rozšiřujícím se trhu. Investice do dlouhodobého majetku vzrostly o 3,2 % na 17,36 mld. Kč, což naznačuje pokračující technologickou modernizaci a automatizaci výrobních procesů.

Zahraniční obchod s potravinářskými výrobky v České republice vykazuje dlouhodobou nerovnováhu mezi vývozem a dovozem, kdy dovoz stabilně převyšuje vývoz, což se projevuje zápornou obchodní bilancí. V roce 2022 došlo k meziročnímu nárůstu vývozu potravinářských výrobků o 24,9 % na 148 mld. Kč a dovoz vzrostl o 20,4 % na 208,6 mld. Kč. Obchodní bilance zůstala záporná a prohloubila se o 11 % na -60 mld. Kč. Teritoriálně jsou pro Českou republiku nejvýznamnějšími partnery v oblasti zahraničního obchodu s potravinami sousední státy. Slovensko je největším odběratelem českých potravin, následuje Německo a Polsko. Na druhé straně, nejvíce potravin se dováží z Německa, následovaného Polskem a Slovenskem.

V budoucnosti lze očekávat, že bude pokračovat diferenciací spotřebitelů, kteří mění své stravovací návyky. Vedle vegetariánů a veganů se budou spotřebitelé více odlišovat podle kupní síly. Tento trend povede k přizpůsobování sortimentu, který bude zahrnovat jak mimořádně kvalitní, tak i standardní produkci, aby lépe vyhovoval diverzifikovaným požadavkům trhu.

CZ-NACE 10.1 ZPRACOVÁNÍ A KONZERVOVÁNÍ MASA A VÝROBA MASNÝCH VÝROBKŮ

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

Obor CZ-NACE 10.1 – Výroba, zpracování a konzervování masa a masných výrobků zahrnuje následující výrobní třídy:

- **10.11** – Zpracování a konzervování masa, kromě drůbežího;
- **10.12** – Zpracování a konzervování drůbežího masa;
- **10.13** – Výroba masných výrobků a výrobků z drůbežího masa.

Obor se zabývá zpracováním a konzervováním masa velkých i drobných hospodářských zvířat a zahrnuje výrobu čerstvého, chlazeného a mraženého masa (v jateční a výsekové úpravě) a výrobu masných výrobků. Patří k nosným výrobním oborům výroby potravinářských výrobků. Největší objem porážek skotu v roce 2022 byl vykázán u těchto jatečných provozů: Maso uzeniny Polička a.s. a Kostecké uzeniny a.s. Z hlediska porážky prasat pak Kostecké uzeniny a.s. a Maso Jičín s.r.o.

Obor výroby, zpracování a konzervování masa a masných výrobků si dlouhodobě udržuje první příčku v podílu na tržbách v rámci výroby potravinářských výrobků. V případě zaměstnanosti zaujímá z dlouhodobého pohledu druhou pozici. Pokud jde o přidanou hodnotu, ta dlouhodobě zaujímá třetí místo. V roce 2022 se obor podílel na CZ-NACE 10 tržbami za prodej VV a S v b. c. 21,4 % (meziroční pokles o 0,7 %), na přidané hodnotě CZ-NACE 10 celkem 18,2 % (meziroční pokles o 1,3 %), a na počtu zaměstnanců 22,4 % (meziroční pokles o 0,2 %).

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Tržby oboru v roce 2022 dle odhadu meziročně vzrostly. Přidaná hodnota od roku 2021 meziročně nepatrně klesá. Průměrná mzda od roku 2015 meziročně rostla. Nejvyšší přidaná hodnota na zaměstnance byla zaznamenána na základě předběžných údajů v roce 2022. Hlavní ekonomické ukazatele uvádí tabulka 2. 1, zachycující vývoj základních položek výkazu zisku a ztrát v letech 2015–2022. Tabulka 2.2 uvádí další doplňující údaje a tabulka 2.3 vybrané ukazatele finanční analýzy.

Tabulka 2.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	53 936 117	55 249 852	58 053 040	58 490 723	61 253 156	62 993 869	62 041 722	72 347 133
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	11 193 692	10 899 619	11 830 257	10 280 521	10 696 312	9 162 709	8 664 679	8 580 115
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	58 586 320	59 930 580	62 622 661	62 505 594	65 784 478	67 252 501	65 986 370	76 468 119
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	57 110 502	58 691 241	61 444 328	58 296 649	62 184 098	60 381 393	58 935 897	69 490 669
A.1. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	9 071 793	8 997 246	9 674 266	8 164 928	8 277 363	6 877 355	6 632 454	6 669 592
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	-38 172	-217 913	106 139	-7 749	-176 813	35 461	-92 182	-329 892
C. Aktivace [v tis. Kč]	-2 490 132	-2 560 441	-2 519 768	-1 891 529	-1 935 560	-2 008 739	-1 820 241	-1 880 571
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	6 858 649	7 379 051	7 746 596	7 932 381	8 269 960	8 441 744	8 948 938	9 439 570
D.1 Mzdové náklady [v tis. Kč]	4 909 328	5 287 510	5 546 527	5 754 635	5 983 900	6 106 505	6 387 318	6 687 616
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	1 785 992	1 932 426	2 054 214	2 149 129	2 270 767	2 293 312	2 423 850	n.ú.
D.2.2 Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	137 658	153 176	184 989	199 260	268 589	261 936	262 384	309 711
E.1.1. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	1 511 061	1 481 393	1 587 154	1 704 980	1 653 259	1 741 132	1 839 697	n.ú.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	140 058	94 218	91 142	149 517	147 255	115 714	129 765	n.ú.
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	1 726 863	1 470 724	1 167 374	2 653 809	1 843 806	3 448 005	3 810 539	n.ú.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	247 392	232 761	307 948	370 243	354 674	574 128	554 768	n.ú.
***VH za účetní období [v tis. Kč]	1 479 471	1 237 963	859 426	2 283 567	1 489 132	2 873 877	3 255 771	1 390 831

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	10 547 611	10 236 584	10 852 599	12 373 872	11 877 744	13 748 462	13 682 927	13 647 042
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	3 688 962	2 857 534	3 106 003	4 441 491	3 607 783	5 306 718	4 733 989	4 207 473
EBIT [v tis. Kč]	1 866 921	1 564 943	1 258 516	2 803 327	1 991 061	3 563 719	3 940 304	n.ú.
Tržby [v tis. Kč]	65 129 809	66 149 471	69 883 297	68 771 244	71 949 469	72 156 577	70 706 402	80 927 248
* Čistý obrát za účetní období [v tis. Kč]	67 932 900	68 909 474	72 864 717	71 469 643	74 454 583	74 796 701	73 476 663	84 267 788
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	21 732	21 613	21 717	20 016	19 174	18 898	18 943	18 573
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	1 993	2 078	2 228	2 329	2 176	1 995	1 888	1 859
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	1 816	1 890	2 010	2 082	1 959	1 836	1 795	1 732
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	2 405 313	2 452 620	2 637 702	2 835 622	2 690 924	3 735 006	3 857 080	3 313 829
Náklady celkem [v tis. Kč]	66 453 101	67 671 496	72 005 296	69 186 079	72 965 448	71 922 809	70 276 791	82 876 957

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	5,99%	4,77%	3,92%	8,49%	5,90%	10,21%	10,64%	n.ú.
Čistý obrát/Aktiva	2,18	2,1	2,27	2,16	2,2	2,14	1,98	2,13
EBIT/Čistý obrát	2,75%	2,27%	1,73%	3,92%	2,67%	4,76%	5,36%	n.ú.
VK/Aktiva	50,14%	49,66%	46,83%	53,41%	53,87%	54,92%	52,97%	51,78%
UZ/Aktiva	65,04%	60,70%	58,11%	62,38%	61,45%	62,64%	62,57%	n.ú.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	3,02%	2,60%	2,51%	5,05%	5,76%	4,30%	3,65%	n.ú.
L3 (Běžná likvidita)	1,03	1,08	1,06	1,19	1,19	1,25	1,21	1,22
L2 (Pohotov. likvidita)	0,76	0,78	0,79	0,91	0,9	0,98	0,91	0,89
L1 (Okamžitá likvidita)	0,19	0,2	0,2	0,28	0,29	0,36	0,32	0,28
HOP/Čistý obrát	5,43%	4,15%	4,26%	6,21%	4,85%	7,09%	6,44%	4,99%
PH/Čistý obrát	15,53%	14,86%	14,89%	17,31%	15,95%	18,38%	18,62%	16,19%
ON/Čistý obrát	10,10%	10,71%	10,63%	11,10%	11,11%	11,29%	12,18%	11,20%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	444 576	432 075	453 242	553 771	556 347	658 020	656 854	667 932
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	485 347	473 621	499 738	618 197	619 486	727 501	722 319	734 784
Průměrná mzda [v Kč]	18 825	20 387	21 284	23 958	26 008	26 927	28 099	30 006

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

3. Cenový vývoj

Cenový vývoj, vyjádřený indexy cen průmyslových výrobců zpracovaného, konzervovaného masa a masných výrobků (tabulka 3.1) ukazuje, že v roce 2022 došlo k nárůstu o 22,1 p. b., oproti poměřovanému roku 2015.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100%)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Konzerv. maso a masné výrobky	10.1	100,0 %	98,0 %	101,4 %	98,6 %	105,5 %	109,1 %	103,0 %	122,1 %

Pramen: ČSÚ

Hovězí maso

CZV jatečného skotu pokračovaly v růstu nastartovaném v roce 2021, a to zejména v prvních pěti měsících roku 2022 bylo zvýšení ceny poměrně dynamické. Hlavním důvodem byl obdobný vývoj cen v EU 27 a ve světě. Podle TISČR SZIF se průměrná roční CZV skotu celkem meziročně zvýšila o 24,7 %, z toho u jatečných býků tř. SEUR stoupla o 21,8 % (o 10,52 Kč/kg) na rekordních 58,86 Kč/kg ž. hm. CZV jatečných krav tř. EUR posílila ještě výrazněji (o 28,7 %) na 48,34 Kč/kg ž. hm.

Na vývoj ceny jatečného skotu reagovaly i ceny průmyslových výrobců výsekového hovězího masa. Průměrná CPV hovězího masa se zvýšila o 19,7 % na 146,93 Kč/kg. Spotřebitelské ceny hovězího masa podle ČSÚ v porovnání s rokem 2021 stouply v průměru o 16,3 %.

Vepřové maso

Cena zemědělských výrobců jatečných prasat v tuzemsku reagovala na vývoj na evropském trhu a od začátku roku téměř stále rostla. Průměrná CZV jatečných prasat tř. SEU¹ se meziročně zvýšila o 26,6 % (tj. o 7,04 Kč) na 33,54 Kč/kg ž. hm. Meziročně se zvýšily i ceny průmyslových výrobců vepřového výsekového masa podle TISČR SZIF (zvýšení o 26,0 %, tj. o 14,82 Kč/kg)² na 71,72 Kč/kg. Spotřebitelské ceny vepřového masa (vepřová kýta bez kosti) naopak meziročně poklesly (index 92,6).

Drůbeží maso

Na ekonomice odvětví se odrazil nárůst CPV krmné směsi pro brojlery o 32,7 %. CZV brojlerů se meziročně zvýšila o 18,1 % na 27,29 Kč/kg. CPV kuřat kuchařských I. tř. vzrostla o 26,7 % na 51,18 Kč/kg (ČSÚ).

4. Shrnutí a perspektivy oboru

Hovězí maso

Masný zpracovatelský průmysl, vyrobil (čistá výroba) v roce 2022 celkem 68,6 tis. t j. hm. hovězího a telecího masa, což ve srovnání s rokem 2021 bylo méně o 5,5 % (4,0 tis. t). Hlavním důvodem nižší nabídky a výroby byl nárůst vývozu živého skotu (jatečného i zástavu) do zahraničí. Vysoké ceny ovlivnily negativně i spotřebu. Celková bilanční spotřeba hovězího a telecího masa v ČR se v meziročním porovnání snížila o 1,1 % a dosáhla 72,4 tis. t j. hm. Průměrná spotřeba hovězího a telecího masa na obyvatele za rok meziročně klesla o 2,1 % a dosáhla odhadovaných 9,3 kg/rok. Míra soběstačnosti se v komoditě hovězí a telecí maso meziročně v roce 2022 zlepšila o 5,4 p. b. na 127,0 %, neboť hrubá výroba na rozdíl od spotřeby rostla.

Vepřové maso

Český masný zpracovatelský průmysl vyrobil v roce 2022 celkem 208,6 tis. t j. hm. vepřového masa (včetně dovezených jatečných prasat), což představovalo meziročně mírný pokles o 3,9 %.

Celková spotřeba se v meziročním porovnání zvýšila jen mírně o 0,3 % (tj. 1,3 tis. t) a dosáhla 449,8 tis. t j. hm. ČR není ve výrobě vepřového masa dlouhodobě soběstačná. V roce 2022 došlo k dalšímu meziročnímu poklesu míry soběstačnosti, a to o 3,1 p. b. na 48,2 % z důvodu poklesu výroby a růstu spotřeby. V roce 2021 dosáhla spotřeba vepřového masa na obyvatele 44,6 kg/rok, v roce 2022 se podle odhadu ÚZEI zvýšila o 2,1 % na 44,4 kg/obyv./rok.

Drůbež

Spotřeba v ČR v roce 2022 meziročně vzrostla na 264,2 tis. t a míra soběstačnosti v roce 2022 meziročně klesla o 0,5 p. b. na 73,5 %.

I v příštích letech bude nutné se orientovat především na intenzivnější propagaci a zviditelňování kvalitních českých potravin a výrobků z masa vyrobených.

¹ V rámci klasifikační stupnice SEUROP, CZV podle TISČR SZIF.

² Propočet průměrné ceny na roční skladbu 2021.

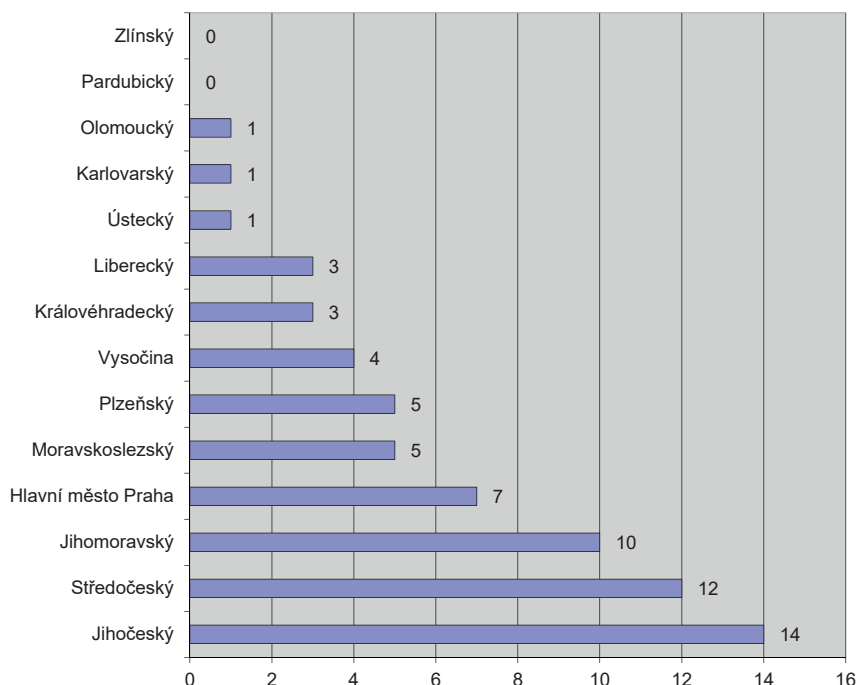
CZ-NACE 10.2 ZPRACOVÁNÍ A KONZERVOVÁNÍ RYB, KORÝŠŮ A MĚKKÝŠŮ

I. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V roce 2022 bylo v ČR vyprodukováno 19,3 tis. t ž. hm. tržních ryb, což představovalo proti roku 2021 snížení o 8,1 % (o 1,7 tis. t ž. hm.) Dominantní v celkové tržní produkci ryb je kapr, u kterého byl zaznamenán v roce 2022 meziroční pokles o 1 179 t. Na vlastní rybářskou produkci navazuje zpracování ryb s provozy, které jsou vybaveny na vysoké úrovni a plně vyhovují požadavkům EU. Přesto zpracovávají pouze malou část celkové domácí tržní produkce sladkovodních ryb v roce 2022 to bylo 12,4 % (meziroční nárůst o 0,3 p. b.).

V ČR bylo na základě údajů SVS ČR k 31. 12. 2022 evidováno 66 schválených a registrovaných provozů (graf I.1) pro obchodování s EU (meziroční nárůst o 1 provoz). Tyto údaje však zahrnují všechny provozy tzn. zpracovávající jak sladkovodní, tak mořské ryby, přesto nemusí být zařazeny do CZ-NACE 10.2. Jde např. o výrobní zpracovávající malé množství ryb např. rybářství, kde hlavní činností je chov ryb apod.

Graf I.1 – Počet provozů evidovaných jako schválené a registrované pro obchodování s EU v jednotlivých krajích k 31. 12. 2022

Pramen: SVS

Podíl CZ-NACE 10.2 na tržbách za prodej VV a S v b. c. v rámci celého CZ-NACE 10 představoval v hodnoceném roce 0,9 % (meziroční stagnace). Počet zaměstnaných osob v tomto oboru se meziročně zvýšil o 10 osob, a v roce 2022 činil podíl hodnoceného oboru na zaměstnanosti odvětví 0,9 % (meziroční stagnace). Podíl na přidané hodnotě v roce 2022 meziročně poklesl a činil 0,7 %.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Tržby za prodej VV a S od roku 2016 meziročně rostou. Ukazatel Přidaná hodnota v roce 2022 zaznamenal meziroční pokles. Průměrný počet zaměstnanců se meziročně zvýšil o 10. Přidaná hodnota na zaměstnance dle předběžných údajů meziročně klesla. Hlavní ekonomické ukazatele uvádí tabulka 2. 1, zachycující vývoj základních položek výkazu zisku a ztrát v letech 2015–2022. Tabulka 2.2 uvádí další doplňující údaje a tabulka 2.3 vybrané ukazatele finanční analýzy.

Tabulka 2.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	1 945 304	1 961 053	2 018 153	2 030 049	2 211 371	2 431 684	2 860 361	3 364 837
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	365 437	358 626	317 139	331 803	262 196	210 693	215 635	297 089
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	2 008 070	2 025 291	2 068 303	2 091 778	2 293 394	2 478 457	2 906 015	3 433 934
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	1 912 189	1 945 824	1 869 435	1 879 533	2 031 197	2 088 289	2 477 387	3 111 561
A.1. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	310 976	299 460	265 307	277 057	220 890	179 414	184 127	247 872
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	-7 103	-2 752	1 707	-6 921	-39 492	-15 484	-13 715	-17 940
C. Aktivace [v tis. Kč]	-1 202	-2 319	-25	-63	-1 225	-10	-432	-1 940
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	256 202	267 399	296 450	317 593	335 844	383 803	392 227	428 361
D.1 Mzdové náklady [v tis. Kč]	185 217	195 786	218 159	230 394	243 109	282 047	286 143	307 357
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	68 447	72 274	80 793	82 362	90 050	104 175	105 547	n.ú.
D.2.2 Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	3 810	3 120	3 086	5 201	6 469	9 256	21 393	13 048
E.1.1. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	65 750	65 376	73 232	84 634	76 037	74 156	68 502	n.ú.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	5 547	4 683	3 526	5 503	5 691	7 117	6 975	n.ú.
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	70 697	60 281	89 750	86 714	43 843	120 843	134 271	n.ú.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	13 965	12 853	16 614	19 577	15 422	19 542	22 215	n.ú.
***VH za účetní období [v tis. Kč]	56 732	47 428	73 136	67 137	28 422	101 301	112 056	47 556

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	406 856	378 926	464 175	489 302	483 087	569 582	612 755	570 245
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	150 654	111 527	167 725	171 709	147 243	185 780	220 529	141 883
EBIT [v tis. Kč]	76 244	64 963	93 276	92 217	49 535	127 959	141 246	n.z.
Tržby [v tis. Kč]	2 310 740	2 319 679	2 335 292	2 361 852	2 473 567	2 642 377	3 075 996	3 661 926
* Čistý obrat za účetní období [v tis. Kč]	2 356 755	2 418 675	2 391 250	2 405 036	2 534 415	2 753 601	3 179 934	3 750 264
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	742	742	757	725	723	754	728	738
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	15	15	15	14	14	15	15	15
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	20	20	21	20	19	20	20	19
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	61 349	94 566	206 902	48 646	74 424	46 213	74 347	70 928
Náklady celkem [v tis. Kč]	2 300 024	2 371 246	2 318 114	2 337 899	2 505 993	2 652 298	3 067 878	3 702 709

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	4,41%	3,96%	5,17%	5,30%	2,94%	7,44%	9,33%	n.z.
Čistý obrát/Aktiva	1,36	1,48	1,33	1,38	1,51	1,6	2,1	2,23
EBIT/Čistý obrát	3,24%	2,69%	3,90%	3,83%	1,95%	4,65%	4,44%	n.z.
VK/Aktiva	54,48%	57,47%	57,48%	58,89%	55,03%	56,73%	51,76%	42,91%
UZ/Aktiva	65,14%	66,43%	69,83%	67,95%	67,11%	63,79%	57,77%	n.z.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/ úročené cizí zdroje)	3,01%	3,19%	1,58%	3,49%	2,80%	5,86%	7,66%	n.z.
L3 (Běžná likvidita)	1,5	1,12	1,17	1,36	1,3	1,48	1,48	1,23
L2 (Pohotová likvidita)	0,88	0,72	0,81	0,91	0,9	1,06	1,04	0,82
L1 (Okamžitá likvidita)	0,33	0,17	0,27	0,25	0,31	0,32	0,26	0,23
HOP/Čistý obrát	6,39%	4,61%	7,01%	7,14%	5,81%	6,75%	6,94%	3,78%
PH/Čistý obrát	17,26%	15,67%	19,41%	20,34%	19,06%	20,69%	19,27%	15,21%
ON/Čistý obrát	10,87%	11,06%	12,40%	13,21%	13,25%	13,94%	12,33%	11,42%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	537 198	500 731	601 540	661 701	655 684	740 878	824 248	756 933
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	548 118	510 947	613 409	674 474	668 104	755 390	841 653	772 239
Průměrná mzda [v Kč]	20 794	22 000	24 025	26 465	28 018	31 171	32 753	34 686

Pozn.: ^{*)} předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

3. Shrnutí a perspektivy oboru

Tuzemská spotřeba ryb podle ČSÚ, zahrnující sladkovodní i mořské ryby, se v roce 2022 zvýšila o 5 % na 5,9 kg/obyv./rok, z toho se na ní sladkovodní ryby podílely pouze 18 %.

Nejvýznamnější chovanou rybou byl v roce 2022 kapr s podílem 85,3 % (meziroční nárůst o 1,9 %). Býložravé ryby (amur, tolstolobik) s podílem 3,9 % (meziroční pokles o 1,3 %). Lososovité ryby (pstruh duhový, siven) s podílem 3,6 % a dravé ryby s podílem 1,4 %.

Hlavní prioritou jak ve zpracování, tak v chovu ryb je udržet a zlepšovat pozici v odbytu sladkovodních ryb chovaných v ČR na domácím i zahraničním trhu.

CZ-NACE 10.3 ZPRACOVÁNÍ A KONZERVOVÁNÍ OVOCE A ZELENINY

I. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

Obor CZ-NACE 10.3, zaměřený na zpracování a konzervování ovoce a zeleniny, se člení na tři klíčové výrobní kategorie:

- **10.31** – Zpracování a konzervování brambor;
- **10.32** – Výroba ovocných a zeleninových šťáv,
- **10.33** – Ostatní zpracování a konzervování ovoce a zeleniny.

Podkategorie 10.31 se specializuje na produkci bramborových polotovarů, které zahrnují produkty jako bramborová kaše, vločky, hranolky, krokety, knedlíky v prášku, loupané brambory (předvařené i nepředvařené), bramborové chipsy a mouky. Podkategorie 10.32, kromě výroby ovocných a zeleninových šťáv, zahrnuje i produkci koncentrátů z čerstvého ovoce a zeleniny. Podkategorie 10.33 pokrývá další způsoby zpracování a konzervování ovoce a zeleniny, včetně výroby džemů, ovocných pomazánek, salátů a dalších produktů založených primárně na ovoci a zelenině. Tato podkategorie zahrnuje také produkci hotových pokrmů, které jsou populární mezi širokou spotřebitelskou základnou, a dále výrobků jako hořčice, kečupy a obdobné produkty.

Výrazným rysem tohoto oboru je sezónnost, která úzce souvisí se sklizní surovin a dostupností energetických zdrojů, zejména pro mrazírenské procesy. Mezi významné podniky působící v tomto oboru patří společnosti jako Friall s.r.o., Hamé s.r.o., LINEA NIVNICE, a.s., Efko cz s.r.o., PT servis konzervárna spol. s r.o., Beskyd Fryčovice, a.s., Farm Frites CZ s.r.o., Petr Hobza Snack a.s., a INTERSNACK a.s.

Z výsledků statistického zjišťování Konzerv (MZe) I-01, „Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků“ bylo zjištěno, že celkový objem nakoupeného ovoce pro zpracování v roce 2022 dosáhl 47 576 tun, což představuje pokles o přibližně 12 % ve srovnání s rokem 2021. Množství nakoupeného čerstvého ovoce z domácích zdrojů pokleslo o 5 % na 29 881 tun ve srovnání s předchozím rokem.

V rámci celkového nákupu čerstvého ovoce pro zpracování v roce 2022 dominovala průmyslová jablka, která představovala přibližně 83 % z celkového objemu. Nákup těchto jablek z tuzemských zdrojů zaznamenal meziroční nárůst o 35 %. Naproti tomu došlo k výraznému poklesu nákupu konzumních jablek pro zpracování, avšak přesná data nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti informací. Import čerstvého ovoce ze zahraničních zdrojů určeného ke zpracování meziročně poklesl o jednu třetinu na hodnotu 6 235 tun, přičemž přibližně třetina z tohoto objemu připadla na průmyslová jablka.

Nákup upraveného ovoce pro zpracování na domácím trhu byl v porovnání s rokem 2021 o 26 % vyšší (2 107 tun). Pro výrobu ovocných výrobků bylo v roce 2022 nakoupeno ze zahraničí 9 353 tun mrazeného, sušeného a jinak upraveného ovoce, ovocných protlaků a koncentrátů, což je o 17 % méně než v roce předchozím. Mezi importované druhy ovoce patřilo zejména drobné ovoce, jako jsou jahody, borůvky, maliny, brusinky a ostružiny, které bylo převážně nakupováno ve zpracované formě.

V roce 2022 dosáhla celková produkce ovocných výrobků, včetně těch se sníženým obsahem cukru, hodnoty 68 130 tun, což představuje meziroční pokles přibližně o 10 %. Obdobně jako v předchozích letech tvořila největší podíl z celkové výroby výrobků z ovoce (35 %) výroba ovocných šťáv (celkem 24 091 tun). Nejvíce ze šťáv se v roce 2022 vyrobilo šťavy jablečné, jejíž produkce dosáhla 13 137 tun, což bylo o 11 % méně než v roce 2021. Výroba dětské a kojenecké ovocné výživy se oproti roku 2021 rovněž snížila, a to o 9 %. Výroba džemů a marmelád, která představovala přibližně 25 % celkové produkce ovocných výrobků, se také meziročně snížila (o 4 %). Významný nárůst produkce (o 22 %) byl v roce 2022 zaznamenán pouze u kompotů.

Ze stejného statistického šetření vyplývá, že objem nákupu zeleniny pro zpracování v roce 2022 dosáhl 79 937 tun, což představuje 8% pokles v porovnání s rokem 2021. Čerstvá zelenina nakupovaná z tuzemska, zaznamenala v porovnání s rokem 2021 nárůst o 7 % na celkových 44 178 tun. Nákup zeleniny ze zahraničí vykázal naopak výrazný pokles, a to o 30 %, přičemž objem dovozu činil 21 581 tun. V roce 2022 tvořil největší podíl z nákupu čerstvé zeleniny pro zpracování z tuzemska (podobně jako v předchozích letech) nákup bílého zelí (27 %). Co se týče nákupu čerstvé zeleniny ze zahraničí, tvořil významný podíl nákup okurek nakládaček, které představovaly 22 % z celkového objemu. V porovnání s rokem 2021 byl nákup ze zahraničí o polovinu nižší.

V porovnání s předchozím rokem bylo pro výrobu zeleninových výrobků v roce 2022 z tuzemska nakoupeno o 5 % více upravené zeleniny. Nejvýznamnější podíl v této kategorii měla cibule suchá (přesný údaj nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti dat). Ze zahraničí bylo dovezeno přibližně 10 591 tun upravené zeleniny, protlaků a koncentrátů, což představuje 4% pokles oproti roku 2021. V této skupině si nadále zaujímal nákup rajčat největší podíl, tvořící 38 % z celkového objemu upravené zeleniny importované ze zahraničí, obdobně jako v předchozích letech.

Z údajů dále vyplývá, že celková výroba zeleninových výrobků, včetně výrobků se sníženým obsahem cukru dosáhla v roce 2022 objemu 104 120 tun, což představuje meziroční pokles o 15 %. Výroba sterilované zeleniny, která i nadále představovala největší část celkové produkce zeleninových výrobků (41 %) klesla oproti roku 2021 o 11 % a dosáhla objemu 42 809 tun, podobně jako v předchozích letech. Největší podíl z výroby sterilované zeleniny (53 %) tvořila výroba okurek nakládaček. Výroba zmrazené zeleniny a směsí zaznamenala výrazný pokles o přibližně 37 %. Naopak, výroba kečupu, která dosáhla objemu 11 085 tun, vykázala dvojnásobný nárůst oproti předchozímu roku. Výroba rajčatového protlaku se snížila na přibližně polovinu předchozího objemu,

konkrétně na 2 406 tun. Výroba sterilovaných směsí a salátů poklesla na 10 839 tun, což představuje meziroční snížení o 14 %. Rovněž výroba kysaného zelí dosáhla objemu 10 134 tun, což je o přibližně 5 % méně než v roce 2021. Výroba polotovarů z chlazené nebo čerstvé zeleniny se snížila na 8 196 tun, což představuje pokles na polovinu ve srovnání s předchozím rokem.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Hlavní ekonomické ukazatele v rámci sledovaného výrobního oboru CZ-NACE 10.3 v letech 2015 až 2022 lze vidět v tab. 2.1, 2.2 a 2.3.

Většina údajů v tabulce 2.1, která zobrazuje vybrané položky výkazu zisku a ztráty za CZ-NACE 10.3, má kolísavý charakter, přičemž některé nákladové ukazatele, zejména ty spojené s osobními náklady, sociálním zabezpečením a zdravotním pojištěním, vykazují rostoucí tendenci. V roce 2022 došlo k meziročnímu nárůstu osobních nákladů o 4,5 % na 1 637 mil. Kč. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění také vykazovaly vzestupný trend.

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb v roce 2022 dosáhly hodnoty 10 363 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 13,8 % a vrchol v rámci sledovaného období. Tím se podařilo překonat i hodnoty z roku 2020, kdy tržby dosáhly svého tehdejšího maxima. Na druhé straně, výkonová spotřeba v roce 2022 výrazně vzrostla na 9 365 mil. Kč, což představuje nárůst o přibližně 15,7 % oproti roku 2021. Výsledek hospodaření po předchozím poklesu v roce 2021 zaznamenal opětovný růst o 46,9 % a dosáhl hodnoty 345 mil. Kč v roce 2022.

Celkově tato data ukazují na určité oživení ekonomické výkonnosti v roce 2022 po poklesu, který byl zaznamenán v roce 2021, přičemž tržby a konečný výsledek hospodaření dosáhly nových maxim, navzdory rostoucím nákladům na pracovní sílu a výkonovou spotřebu.

Tabulka 2.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	7 365 297	7 636 914	8 288 223	8 535 438	9 078 097	9 399 044	9 103 189	10 363 109
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	865 968	854 295	1 240 587	1 221 061	1 246 556	1 117 164	1 204 584	1 383 365
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	7 679 819	7 987 594	8 558 206	8 806 100	9 359 637	9 626 144	9 337 219	10 840 539
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	6 614 317	6 839 477	7 493 276	7 592 104	8 012 039	8 119 686	8 097 790	9 365 030
A.1. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	664 129	657 806	989 046	976 218	1 004 536	943 962	983 579	1 086 469
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	-51 518	-96 297	-527	-7 661	-18 573	-36 358	-9 309	-171 191
C. Aktivace [v tis. Kč]	-61 164	-57 895	-17 915	-18 158	-20 947	-17 539	-3 715	-9 343
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	1 062 890	1 123 984	1 267 595	1 387 397	1 493 196	1 513 482	1 566 696	1 636 549
D.1 Mzdové náklady [v tis. Kč]	727 052	785 089	923 675	1 013 951	1 076 476	1 074 047	1 109 513	1 148 676
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	283 059	296 591	351 095	382 827	406 063	406 267	419 267	n.ú.
D.2.2 Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	43 803	42 771	24 077	23 349	37 037	51 045	44 655	49 444
E.1.1. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	259 716	260 795	314 048	327 322	377 686	399 728	398 341	n.ú.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	20 997	21 149	19 138	30 596	39 493	30 078	67 291	n.ú.
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	195 850	312 810	421 714	404 078	420 737	457 539	309 474	n.ú.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	27 925	66 847	75 368	79 843	79 177	87 489	74 387	n.ú.
***VH za účetní období [v tis. Kč]	167 925	245 963	346 346	324 235	341 559	370 050	235 087	345 394

Pozn.: ^{*)} předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.2 poskytuje doplňující údaje a dopočtená data pro obor CZ-NACE 10.3, která mají z dlouhodobého hlediska kolísavý charakter u většiny sledovaných ukazatelů. Přidaná hodnota dosáhla v roce 2022 hodnoty 2 562 mil. Kč, což představuje významný meziroční nárůst o přibližně 15,2 % po předchozím poklesu v roce 2021. Tento růst naznačuje stabilizaci a obnovu ekonomické výkonnosti v daném odvětví.

Hrubý operační přebytek se v roce 2022 rovněž zvýšil, a to na 925 mil. Kč, což odpovídá nárůstu o 41 % oproti předchozímu roku. Celkové tržby zaznamenaly růst o přibližně 14 % na 11 746 mil. Kč, což odráží zvýšenou poptávku po produktech dané skupiny. Tento růst tržeb se pozitivně projevil i na čistém obratu za účetní období, který dosáhl 12 283 mil. Kč.

Zajímavým trendem je nárůst investic do dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, které dosáhly 547 mil. Kč, což představuje meziroční růst o 2,2 %. Tento nárůst investic je pravděpodobně spojen s technologickou modernizací, což může vysvětlovat také pokles průměrného evidenčního počtu zaměstnanců na 3 047, což představuje pokles o 1,9 % oproti roku 2021.

Počet aktivních podnikatelských subjektů v odvětví se zvýšil na 159, což je nárůst o 1,9 % oproti předchozímu roku. Celkové náklady však vzrostly na 11 937 mil. Kč, což představuje nárůst o 12,6 % ve srovnání s předchozím rokem. Tato skutečnost odráží rostoucí provozní výdaje a další náklady spojené s výrobou.

Tabulka 2.2 – Doplňující a dopočtená data

Doplňující data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	1 729 630	1 805 923	2 053 977	2 190 214	2 352 134	2 450 420	2 223 007	2 561 978
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	666 740	681 939	786 381	802 817	858 938	936 938	656 311	925 429
EBIT [v tis. Kč]	216 847	333 959	440 852	434 674	460 230	487 616	376 766	n.ú.
Tržby [v tis. Kč]	8 231 265	8 491 208	9 528 811	9 756 499	10 324 654	10 516 208	10 307 773	11 746 474
* Čistý obrat za účetní období [v tis. Kč]	8 586 756	8 875 744	9 907 796	10 120 348	10 728 472	10 991 909	10 837 942	12 282 847
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	3 192	3 221	3 227	3 248	3 261	3 316	3 105	3 047
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	108	116	112	115	120	129	128	126
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	137	140	136	145	149	155	156	159
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	387 472	319 029	425 941	805 453	485 135	477 515	535 137	547 028
Náklady celkem [v tis. Kč]	8 418 837	8 629 781	9 561 447	9 796 114	10 386 922	10 621 860	10 602 849	11 937 455

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.3 přináší přehled vybraných finančních ukazatelů pro výrobní obor CZ-NACE 10.3, které reflektují různorodý vývoj ekonomické výkonnosti ve sledovaných letech. Produkční síla, měřená ukazatelem ROA (Return on Assets), což je indikátor ekonomické bonity, vykazovala v předchozích letech kolísavý trend.

Ukazatel přidané hodnoty na jednoho zaměstnance zaznamenal v roce 2022 výrazný růst na 841 tis. Kč, což je výrazné zlepšení oproti 716 tis. Kč na zaměstnance v roce 2021. Tento nárůst odráží zlepšenou produktivitu na zaměstnance o 17,4 %.

Průměrná hrubá měsíční mzda vzrostla v roce 2022 na 31 412 Kč, což představuje nárůst o 5,5 % oproti předchozímu roku, kdy činila 29 774 Kč. Tento růst mezd naznačuje snahu o udržení a motivaci zaměstnanců, i přes pokles počtu zaměstnanců a pokračující tlak na náklady.

Tabulka 2.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	3,90%	5,80%	6,80%	6,33%	6,37%	6,44%	5,02%	n.ú.
Čistý obrát/Aktiva	1,54	1,54	1,53	1,47	1,49	1,45	1,44	1,57
EBIT/Čistý obrát	2,53%	3,76%	4,45%	4,30%	4,29%	4,44%	3,48%	n.ú.
VK/Aktiva	55,53%	55,56%	59,26%	58,33%	56,73%	58,01%	57,05%	55,58%
UZ/Aktiva	71,46%	69,89%	69,12%	68,61%	66,05%	66,54%	63,83%	n.ú.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	2,37%	2,56%	3,00%	4,33%	5,87%	4,66%	13,23%	n.ú.
L3 (Běžná likvidita)	1,57	1,56	1,71	1,63	1,54	1,68	1,82	1,91
L2 (Pohotová likvidita)	0,73	0,75	0,85	0,81	0,83	0,94	0,94	0,95
L1 (Okamžitá likvidita)	0,1	0,14	0,21	0,2	0,2	0,24	0,19	0,18
HOP/Čistý obrát	7,76%	7,68%	7,94%	7,93%	8,01%	8,52%	6,06%	7,53%
PH/Čistý obrát	20,14%	20,35%	20,73%	21,64%	21,92%	22,29%	20,51%	20,86%
ON/Čistý obrát	12,38%	12,66%	12,79%	13,71%	13,92%	13,77%	14,46%	13,32%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	524 235	541 283	615 196	651 285	695 636	711 231	687 575	807 283
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	541 904	560 725	636 583	674 422	721 226	738 919	715 868	840 732
Průměrná mzda [v Kč]	18 982	20 314	23 856	26 018	27 506	26 990	29 774	31 412

Pozn.: ^{*)} předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

3. Cenový vývoj

Tabulka 3.1 poskytuje přehled cenových indexů průmyslových výrobců v odvětví zpracování a konzervování ovoce a zeleniny za období let 2015 až 2022. Vývoj cenových indexů byl během tohoto období výrazně ovlivněn nákladovými faktory, což vedlo k jejich nestabilnímu charakteru. V porovnání s rokem 2015, došlo v roce 2022 k celkovému nárůstu o 15,8 %.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100 %)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zpracované a konzervované ovoce a zelenina	10.3	100,00%	99,40%	96,00%	96,30%	99,50%	100,50%	101,60%	115,80%

Pramen: ČSÚ

4. Shrnutí a perspektivy oboru

V roce 2022 se odvětví zpracování a konzervování ovoce a zeleniny, spadající pod CZ-NACE 10.3, potýkalo s různými výzvami, které ovlivnily jeho výkonnost a perspektivy do budoucna. Navzdory složitým podmínkám, zejména v oblasti vstupních nákladů a dostupnosti pracovníků, se sektoru podařilo dosáhnout určitého oživení ve srovnání s předchozím rokem.

V roce 2022 celkový objem nakoupeného čerstvého ovoce pro zpracování poklesl o 12 % a celková výroba ovocných výrobků klesla o 10 %. Podobně i výroba zeleninových produktů zaznamenala meziroční pokles o 15 %. Na druhou stranu došlo k významnému růstu ve výrobě kompotů a kečupů, což částečně kompenzovalo pokles v jiných kategoriích.

Ekonomické výsledky za rok 2022 však vykazují určité pozitivní trendy. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb dosáhly nového vrcholu, což představuje nárůst o 13,8 % oproti roku 2021. Tento růst tržeb, spolu s nárůstem přidané hodnoty o 15,2 %, ukazuje na stabilizaci odvětví po propadech v předchozích letech. Konečný výsledek hospodaření vzrostl o 46,9 %.

Na druhé straně však stále existují významné výzvy, které mohou ovlivnit budoucí vývoj. Rostoucí výkonová spotřeba, která se zvýšila o 15,7 %, představuje hlavní riziko pro udržení ziskovosti. Zvyšující se náklady na pracovní sílu, včetně osobních nákladů a sociálního zabezpečení, rovněž přidávají na ekonomické zátěži podniků.

Pokud jde o perspektivy do budoucna, klíčové bude zajištění vyššího přísunu surovin z domácích zdrojů a přizpůsobení se rostoucím nákladům na energie a pracovní sílu. Technologická modernizace, která se odrazila v nárůstu investic do dlouhodobého majetku, může hrát klíčovou roli v zajištění konkurenceschopnosti tohoto odvětví. Zároveň lze očekávat pokračující dovoz chybějících surovin, což podtrhuje význam mezinárodního obchodu pro udržení stabilní výroby.

Celkově se tedy zdá, že odvětví CZ-NACE 10.3 má potenciál k dalšímu růstu a obnově, avšak bude záviset na schopnosti podniků přizpůsobit se rychle se měnícím podmínkám na trhu a efektivně využívat dostupné technologie a zdroje.

CZ-NACE 10.4 VÝROBA ROSTLINNÝCH A ŽIVOČIŠNÝCH OLEJŮ A TUKŮ

I. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V systému CZ-NACE obor 10.4 – Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků zahrnuje následující výrobní třídy:

- **10.41** – Výroba olejů a tuků,
- **10.42** – Výroba margarínů a jedlých tuků.

Tukový průmysl je založen na výrobě dvou velkých skupin surových a rafinovaných olejů a tuků, a to rostlinných (podle druhu jednotlivých olejnatých semen) a živočišných (nezahrnuje však tavení a rafinaci vepřového sádla a jiných jedlých živočišných tuků). Součástí oboru je také výroba potravinářských výrobků (výroba margarínu, výroba ostatních pomazánek nahrazujících máslo a výroba složených pokrmových tuků), jež je zpravidla propojena s jinými nepotravinářskými a technologicky obdobnými výrobami. Jde zejména o glycerin, mýdlo a saponáty, čistící a leštící prostředky, parfémy a toaletní přípravky a ostatní spotřební drogerii.

Český tukový průmysl je poměrně vysoce koncentrovaný. Mezi největší společnosti patří společnost Archer Daniels Midland Company (ADM), a také významný zpracovatel olejnatých semen především pro produkci metylesteru řepkového oleje – MEŘO společnost PREOL, a. s. Významnou společností je také Viterro Czech s.r.o. Dalším výrobcem rostlinných jedlých olejů v ČR je mj. společnost FABIO PRODUKT spol. s r.o. (Manka, Slunka apod.).

Podíl CZ-NACE 10.4 na tržbách v rámci celého CZ-NACE 10 v hodnoceném roce 2022 představoval 6,7 % (meziroční nárůst o 0,5 %). Podíl hodnoceného oboru na zaměstnanosti odvětví meziročně stagnoval a činí 1,0 %. Přidaná hodnota oboru v roce 2022 zaznamenala meziroční pokles. Podíl hodnoceného oboru v tomto indikátoru na odvětví CZ-NACE 10 meziročně v roce 2022 klesl o 0,5 p. b. na 3,3 %.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Tržby za VV a S hodnoceného oboru od roku 2019 meziročně rostou; i v roce 2022 byl zaznamenán meziročním nárůst, a to na nejvyšší hodnotu za sledované období. Přidaná hodnota zaznamenala v roce 2022 meziroční pokles hodnoty, stejně tak i hodnota ukazatele produktivity práce při růstu výše průměrné mzdy. Hlavní ekonomické ukazatele uvádí tabulka 2. 1, zachycující vývoj základních položek výkazu zisku a ztrát v letech 2015–2022. Tabulka 2.2 uvádí další doplňující údaje a tabulka 2.3 vybrané ukazatele finanční analýzy.

Tabulka 2.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	13 694 810	13 232 735	13 537 662	12 742 793	14 055 908	15 506 651	18 134 154	22 599 827
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	3 831 906	4 271 879	3 840 471	3 431 842	3 318 095	2 941 703	3 643 891	5 502 631
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	13 831 841	14 294 124	13 264 460	12 888 431	14 153 739	15 737 947	18 241 937	23 011 844
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	16 549 533	16 615 915	16 614 598	15 064 419	16 118 147	17 390 477	19 094 945	25 867 239
A. I. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	3 637 533	3 314 112	4 131 745	3 302 139	3 146 565	2 767 523	3 552 629	5 315 519
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	61 635	-103 063	-17 701	-15 877	74 661	-56 996	-16 509	-224 701
C. Aktivace [v tis. Kč]	-4 293	-560	-371	-58	-962	-120	-12	-204
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	461 518	477 053	509 416	490 393	534 373	552 675	582 558	645 375
D. I Mzdové náklady [v tis. Kč]	338 987	338 510	361 540	346 473	381 840	396 624	406 105	453 703
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	124 959	124 406	130 144	127 377	142 587	147 465	152 991	n.ú.
D.2.2 Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	10 885	9 237	6 551	6 609	11 781	15 576	11 498	13 521
E. I. I. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	315 104	320 443	322 767	359 987	335 608	325 339	319 219	n.ú.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	44 805	37 222	46 094	78 242	85 731	47 821	86 895	n.ú.
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	167 697	49 775	-53 322	79 186	265 506	-462 340	1 433 532	n.ú.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	53 505	58 228	101 162	14 331	32 702	24 404	225 091	n.ú.
***VH za účetní období [v tis. Kč]	114 191	-8 453	-154 484	64 856	232 804	-486 744	1 208 441	2 137 642

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	919 841	992 322	781 607	1 126 152	1 182 156	1 114 994	2 699 622	2 460 124
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	458 323	515 268	272 192	635 759	647 783	562 319	2 117 064	1 814 749
EBIT [v tis. Kč]	212 502	86 997	-7 228	157 429	351 237	-414 519	1 520 427	n.ú.
Tržby [v tis. Kč]	17 526 716	17 504 614	17 378 133	16 174 635	17 374 003	18 448 355	21 778 045	28 102 458
* Čistý obrat za účetní období [v tis. Kč]	17 923 929	17 942 171	18 294 850	17 083 145	18 804 213	19 489 458	25 185 137	32 915 481
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	893	928	900	832	822	864	830	813
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	9	12	11	12	14	16	19	16
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	16	17	17	17	18	21	21	21
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	485 037	331 531	590 764	303 907	250 467	513 294	235 713	899 501
Náklady celkem [v tis. Kč]	17 809 735	17 950 623	18 449 336	17 018 289	18 571 407	19 976 201	23 976 696	30 777 841

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	3,08%	0,99%	-0,08%	1,55%	3,74%	-4,49%	12,79%	n.ú.
Čistý obrát/Aktiva	2,6	2,04	2,14	1,68	2	2,11	2,12	2,56
EBIT/Čistý obrát	1,19%	0,48%	-0,04%	0,92%	1,87%	-2,13%	6,04%	n.ú.
VK/Aktiva	41,94%	26,64%	30,32%	27,78%	25,77%	24,18%	32,68%	41,02%
UZ/Aktiva	61,16%	46,04%	55,23%	58,03%	55,46%	59,54%	53,29%	n.ú.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	3,38%	2,18%	2,17%	2,54%	3,08%	1,46%	3,55%	n.ú.
L3 (Běžná likvidita)	1,13	0,9	0,88	0,93	1,02	0,96	1,2	1,33
L2 (Pohotová likvidita)	0,86	0,52	0,6	0,54	0,67	0,69	0,74	0,86
L1 (Okamžitá likvidita)	0,19	0,05	0,08	0,09	0,15	0,1	0,13	0,14
HOP/Čistý obrát	2,56%	2,87%	1,49%	3,72%	3,44%	2,89%	8,41%	5,51%
PH/Čistý obrát	5,13%	5,53%	4,27%	6,59%	6,29%	5,72%	10,72%	7,47%
ON/Čistý obrát	2,57%	2,66%	2,78%	2,87%	2,84%	2,84%	2,31%	1,96%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	1 019 859	1 056 050	857 909	1 333 790	1 415 019	1 267 850	3 178 762	2 969 683
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	1 030 183	1 069 346	868 343	1 353 229	1 438 594	1 290 630	3 252 368	3 026 641
Průměrná mzda [v Kč]	31 638	30 399	33 472	34 695	38 723	38 258	40 771	46 515

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

3. Cenový vývoj

Cenový vývoj, vyjádřený indexy cen průmyslových výrobců rostlinných a živočišných olejů a tuků (tabulka 3.1) ukazuje, že v roce 2022 došlo k nárůstu o 46,6 p. b., oproti poměřovanému roku 2015.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100%)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rostlinné a živočišné oleje a tuky	10.4	100,0 %	101,3 %	101,3 %	98,3 %	99,3 %	100,8 %	113,8 %	146,6 %

Pramen: ČSÚ

4. Shrnutí a perspektivy oboru

Vývoj hodnocené agregace Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků (CZ-NACE 10.4) vykazuje v roce 2022 při meziročním růstu mezd, tržeb a nákladů v oboru meziroční pokles ukazatele Přidaná hodnota.

Efektivnost tohoto oboru budou i nadále určovat především tyto faktory: cena a kvalita vstupních surovin, cena vedlejších produktů vznikajících při výrobě, dosažení co nejvyšší výtěžnosti oleje, ceny rostlinných olejů a olejnin na světových trzích, ceny energií, stabilita vlastnických vztahů a stabilita podnikatelského prostředí.

Rozvoj výroby MEŘO a trhu s biopalivy je výrazně závislý na politických a ekonomických opatřeních, a to jak na světové úrovni především v USA a EU, tak na národní úrovni.

CZ-NACE 10.5 VÝROBA MLÉČNÝCH VÝROBKŮ

I. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V klasifikaci ekonomických činností CZ-NACE zahrnuje obor Výroba mléčných výrobků CZ-NACE 10.5 níže uvedené třídy:

- **10.51** – Zpracování mléka, výroba mlékárenských výrobků a sýrů,
- **10.52** – Výroba zmrzliny.

Mezi významné zpracovatele v mlékárenském průmyslu z hlediska objemu zpracovaného mléka dlouhodobě patří skupina Müller (Mlékárna Pragolaktos), Madeta, s.s., Brazzale Moravia a dva zpracovatelé patřící do skupiny Agrofert, tj. Olma, a. s. a Mlékárna Hlinsko, a. s.

Na celkových tržbách potravinářského průmyslu se Výroba mléčných výrobků (CZ-NACE 10.5) dle předběžných údajů za rok 2022 podílela 15,5 %. Meziročně oproti roku 2021 se tento podíl výrazně nezměnil. Výrobní obor přispíval k tvorbě přidané hodnoty potravinářského průmyslu v roce 2022 celkem 10,9 %, přičemž tento podíl se meziročně nepatrně zvýšil o 0,3 p. b. V hodnoceném roce bylo v mlékárenském průmyslu zaměstnáno dle předběžných údajů celkem 8 229 osob s mírným meziročním poklesem. V mlékárenství pracovalo 9,9 % zaměstnanců pracujících v potravinářském průmyslu. Podnikatelská základna v roce 2022 představovala 199 subjektů s meziročním nárůstem o 5,3 %.

Dle publikace Zemědělství (2023)³ byl trh s mlékem a mléčnými výrobky ovlivněn již na začátku roku 2022 rusko-ukrajinským konfliktem s dopadem na trh jak rostlinné, tak i živočišné výroby. Narušeny byly distribuční cesty vztahující se k dodávce obilí z Ukrajiny, další omezení ovlivnila ceny vstupů. Důsledky opatření v mlékárenském průmyslu lze očekávat v průběhu roku 2023, kdy produkce a sklizeň bude prováděna již za zvýšených vstupů.

Celková produkce mléka v ČR v roce 2022 dosáhla hodnoty 3 251,4 mil. l s meziročním mírným nárůstem o 0,9 %. Od producentů mlékárenský průmysl v roce 2022 nakoupil 2 645,77 mil. l mléka, taktéž s meziročním mírným nárůstem o 0,8 %. Meziročně došlo k růstu produkce zejména u tvarohových dezertů, konzumních mlék a kondenzovaného mléka (nárůsty vyšší jak 7 %)⁴. Produkce naopak poklesla u smetanových krémů (14,4 %), mléčných dezertů (9,6 %) a tradičního pomazánkového (8,3 %).

Průměrný roční stav dojených krav se v ČR meziročně klesl na 356,7 tis. ks, tj. meziročně o 1,5 % při rostoucí užitkovosti o 1,9 % ovlivněnou dobrou krmivovou základnou a cenou za mléčnou surovinu. Nejvyšší užitkovost byla zaznamenána ve Zlínském kraji, Praze, Středočeském kraji a Moravskoslezském kraji. Nejnížší průměrná roční dojivost byla zjištěna v Karlovarském kraji.

Průměrná roční cena za mléčnou surovinu vyplacená mlékárnami v ČR v roce 2022 činila 11,40 Kč/l. Meziročně se cena zvýšila o 2,36 Kč/l, tj. o 26,1 %. Pozitivně lze hodnotit i bilanci zahraničního obchodu s mlékem a mléčnými výrobky, která je dlouhodobě kladná. V roce 2022 byla finanční hodnota vývozu meziročně vyšší o 30,8 %, přičemž u dovozu vzrostla o 23,2 %. Nicméně přetrvává záporná bilance zahraničního obchodu u másla, sýrů a tvarohů.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Hlavní ekonomické ukazatele Výroby mléčných výrobků (CZ-NACE 10.5) uvádí tabulka 2.1, která zachycuje vývoj základních položek výkazu zisku a ztráty v letech 2015–2022. Dále tabulka 2.2 s dalšími doplňujícími daty a tabulka 2.3 s vybranými ukazateli finanční analýzy. Dále uváděné údaje a komentáře se vztahují k roku 2022.

Podnikatelská základna mlékárenského průmyslu se meziročně zvýšila na 199 aktivních podnikatelských subjektů, čímž se na celkovém počtu podniků působících v potravinářské výrobě podílí 2,0 %. Meziročně došlo k nepatrnému nárůstu počtu podniků především menších velikostí.

Ve Výrobě mléčných výrobků dle předběžných údajů za rok 2022 pracovalo 8 229 osob při nepatrném meziročním poklesu pracovních sil jako ve většině výrobních oborů potravinářského průmyslu.

Průměrná hrubá měsíční mzda meziročně vzrostla na 36 180 Kč. Jedná se o nárůst o 7,7 %. Průměrná mzda, kterou jsou odměňováni zaměstnanci tohoto oboru je vyšší než mzda celého potravinářského průmyslu. Ta v roce 2022 činila 32 304 Kč a měla shodné tempo růstu. Některé výroby v rámci oboru jsou pracovní velmi náročné (výroba sýrů a jiných mléčných výrobků).

³ Ministerstvo zemědělství. Zemědělství 2022. Praha, 2023. ISBN 978-80-7434-699-6.

⁴ Dle komoditní karta: Mléko – prosinec 2022.

Celkové tržby meziročně vzrostly na 65,0 mld. Kč, což je meziroční navýšení o 21,3 %. Na celkových tržbách potravinářského průmyslu se podílí 15,5 %, což je třetí nejvýznamnější podíl.

Přidaná hodnota se v posledním hodnoceném roce zvýšila na 8,2 mld. Kč, což představuje nárůst o 9,3 %. Zvýšila se produktivita práce na zaměstnance (994,7 tis. Kč), tj. nárůst o 10,6 % v důsledku zvýšení přidané hodnoty a zároveň i mírného poklesu počtu zaměstnanců. Úroveň produktivity práce je velmi dobrá při komparaci s průměrnou produktivitou práce celého potravinářského průmyslu (ta činila 837,7 tis. Kč na zaměstnance). V oblasti produktivity práce obor dosahuje mírně nadprůměrných hodnot než v celém potravinářském průmyslu.

Hospodářský rok 2022 dle předběžných výsledků skončil se ziskem ve výši 1,6 mld. Kč, což je meziročně více o 6,9 %. Výsledek hospodaření byl ovlivněn i růstem celkových nákladů o 22 % meziročně. Meziročně poklesla i investiční aktivita (tj. pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku) o necelých 10 %.

Tabulka 2.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	40 205 482	38 525 658	42 603 134	42 662 285	43 384 592	44 877 111	47 560 797	58 574 985
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	2 962 546	2 744 528	3 024 224	2 952 177	3 519 864	3 459 387	6 041 062	6 417 290
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	40 773 467	39 144 391	43 789 700	43 162 752	44 666 567	45 981 824	48 979 714	60 549 467
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	37 451 770	34 700 958	39 450 642	39 151 322	40 392 643	40 811 492	46 426 617	57 585 868
A.1. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	2 382 691	2 191 051	2 370 844	2 432 397	2 614 120	2 467 889	4 932 974	5 221 597
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	150 384	66 487	-395 408	161 911	-224 788	34 820	-152 722	-616 276
C. Aktivace [v tis. Kč]	-138 514	-131 743	-137 778	-142 598	-151 443	-148 035	-158 107	-162 513
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	3 313 548	3 621 563	3 892 091	4 241 215	4 484 484	4 589 616	4 850 782	5 114 953
D.1 Mzdové náklady [v tis. Kč]	2 358 182	2 559 898	2 765 886	2 970 730	3 167 930	3 244 615	3 354 539	3 572 712
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	878 244	971 998	1 049 642	1 145 755	1 205 019	1 188 595	1 280 434	n.ú.
D.2.2 Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	81 629	92 379	98 194	105 499	152 624	141 828	132 674	139 306
E.1.1. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	893 101	887 439	923 168	946 407	1 009 178	1 083 127	1 169 340	n.ú.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	96 019	79 017	74 452	91 034	103 142	85 140	80 540	n.ú.
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	1 358 472	2 261 343	1 946 026	1 402 872	1 594 204	2 023 750	1 864 374	n.ú.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	215 786	415 930	408 542	294 292	359 930	414 704	354 727	n.ú.
***VH za účetní období [v tis. Kč]	1 142 686	1 845 414	1 537 484	1 108 580	1 234 274	1 609 046	1 509 647	1 613 791

Pozn.: ^{*)} předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	5 704 388	6 634 484	6 709 902	6 443 826	6 888 044	7 638 221	7 486 071	8 185 196
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	2 390 840	3 012 921	2 817 811	2 202 611	2 403 560	3 048 605	2 635 289	3 070 243
EBIT [v tis. Kč]	1 454 491	2 340 361	2 020 478	1 493 906	1 697 346	2 108 890	1 944 914	n.ú.
Tržby [v tis. Kč]	43 168 028	41 270 186	45 627 358	45 614 462	46 904 456	48 336 498	53 601 858	64 992 275
* Čistý obrat za účetní období [v tis. Kč]	45 749 315	43 646 712	48 979 121	49 344 960	50 567 345	52 377 172	55 501 080	67 262 359
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	8 367	8 537	8 476	8 400	8 270	8 197	8 322	8 229
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	121	126	131	136	153	154	159	167
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	172	163	164	171	179	187	189	199
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	1 554 808	1 630 777	1 777 078	1 938 473	2 327 823	2 127 303	2 397 264	2 148 962
Náklady celkem [v tis. Kč]	44 606 624	41 801 303	47 441 640	48 236 374	49 333 074	50 768 128	53 991 432	65 648 567

Pozn.: ^{*)} předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	7,32%	11,16%	8,89%	6,30%	6,93%	8,27%	7,03%	n.ú.
Čistý obrat/Aktiva	2,3	2,08	2,15	2,08	2,06	2,05	2,01	2,23
EBIT/Čistý obrat	3,18%	5,36%	4,13%	3,03%	3,36%	4,03%	3,50%	n.ú.
VK/Aktiva	49,20%	54,05%	55,10%	56,84%	57,42%	58,98%	58,33%	54,88%
UZ/Aktiva	59,43%	62,00%	62,89%	63,95%	64,64%	67,26%	65,69%	n.ú.
Úroková míra (zVZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	4,73%	4,74%	4,20%	5,41%	5,83%	4,03%	3,95%	n.ú.
L3 (Běžná likvidita)	1,43	1,57	1,61	1,58	1,52	1,71	1,67	1,61
L2 (Pohotová likvidita)	1,09	1,23	1,25	1,22	1,16	1,32	1,3	1,22
L1 (Okamžitá likvidita)	0,24	0,29	0,28	0,33	0,24	0,36	0,35	0,23
HOP/Čistý obrat	5,23%	6,90%	5,75%	4,46%	4,75%	5,82%	4,75%	4,56%
PH/Čistý obrat	12,47%	15,20%	13,70%	13,06%	13,62%	14,58%	13,49%	12,17%
ON/Čistý obrat	7,24%	8,30%	7,95%	8,60%	8,87%	8,76%	8,74%	7,60%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	672 049	765 760	779 610	754 893	817 725	914 641	882 654	974 886
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	681 794	777 105	791 636	767 154	832 854	931 793	899 503	994 677
Průměrná mzda [v Kč]	23 488	24 987	27 193	29 473	31 920	32 984	33 589	36 180

Pozn.: ^{*)} předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

3. Cenový vývoj

Tabulka 3.1 uvádí indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015–2022 u mléčných výrobků. V roce 2022 došlo k výraznému nárůstu cen mléčných výrobků o 32 p. b. oproti roku 2015. S poklesem v roce 2016 v dalších letech ceny rostou.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100 %)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mléčné výrobky	10.5	100,0 %	94,1 %	103,7 %	103,4 %	104,9 %	104,1 %	106,8 %	132,0 %

Pramen: ČSÚ

4. Shrnutí a perspektivy oboru

Ekonomické výsledky Výroby mléčných výrobků (CZ-NACE 10.5) se meziročně dle předběžných dat za rok 2022 zlepšily. Došlo k růstu hlavních ukazatelů, jako jsou tržby, přidaná hodnota, produktivita práce či výsledek hospodaření. Podnikatelská základna se rozšířila při stagnaci počtu zaměstnanců v oboru. Zároveň se zlepšilo i odměňování zaměstnanců pracujících v mlékárenském průmyslu.

Průměrná roční cena za mléčnou surovinu vyplacená mlékárnami v ČR meziročně vzrostla o 26,1 % na 11,40 Kč/l. Zároveň se zlepšila i roční užitkovost krav, přičemž mírně poklesly stavy dojených krav v ČR.

CZ-NACE 10.6 VÝROBA MLÝNSKÝCH A ŠKROBÁRENSKÝCH VÝROBKŮ

I. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V systému CZ-NACE obor 10.6 – Výroba mlýnských a škrobářenských výrobků zahrnuje následující výrobní třídy:

- **10.61** – Výroba mlýnských výrobků,
- **10.62** – Výroba škrobářenských výrobků.

Podíl CZ-NACE 10.6 na tržbách v rámci celého CZ-NACE 10 v hodnoceném roce 2022 je 4,5 % (meziroční nárůst o 0,6 p.b.). Počet zaměstnaných osob v tomto oboru se meziročně snížil. Podíl hodnoceného oboru na zaměstnanosti v roce 2022 činí 3,0 % (meziroční pokles o 0,2 p.b.). Přidaná hodnota oboru v roce 2022 zaznamenala meziroční nárůst. Podíl hodnoceného oboru v tomto indikátoru na odvětví CZ-NACE 10 meziročně v roce 2021 narostl o 0,4 % a činí 3,8 %.

Výroba mlýnských výrobků CZ-NACE 10.61

Mlýnský průmysl patří v ČR k oborům s dlouhodobou tradicí. České mlýny zpracovávají především pšenici a žito, okrajově oves, ječmen, kukuřici a ostatní obiloviny. Největší objemy zpracování zaznamenává pšenice (cca 1 200 tis. t), druhé místo patří žitu (cca 1 100 tis. t), následuje oves (cca 200 tis. tun).

Tabulka 1.1 – Spotřeba obilovin pro výrobu potravin (kromě rýže)

Ukazatel	MJ	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Domácí spotřeba obilovin celkem	tis. t	5 257,0	5 018,0	4 811,5	5 056,0	5 176,0	5 177,0	5 188,6
z toho na potraviny	tis. t	2 118,0	2 105,0	2 050,0	2 109,0	2 158,5	2 114,0	2 112,0

Pozn. *) odhad

Pramen: ČSÚ, MZe, ÚZEII

Výroba škrobářenských výrobků CZ-NACE 10.62

Podle odhadu (ČŠS, ČBS) na rok 2022 se plocha brambor pro výrobu škrobu v ČR meziročně snížila o 3,1 % na 5,5 tis. ha. Na výrobu škrobu v ČR bylo zpracováno 197,3 tis. t brambor, tj. o 8,5 % méně než v roce 2021. Dosažený hektarový výnos 35,6 t/ha v kampani 2022/23 se snížil o 5,8 %. Škrobnatost brambor se proti roku 2021 snížila o 7,8 % na 17,8 %. Produkce škrobu v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021 klesla o 7,8 % na 33,2 tis. t.

Tabulka 1.2 – Výroba bramborového škrobu v ČR

Firma	Zpracováno brambor v r. 2022 (t)	Množství nakoupeného škrobu v r. 2022 *) (t)
LYCKEBY AMYLEX, a. s.	104 563	21 643
Škrobárny Pelhřimov, a. s.	56 596	11 513
Celkem	161 159	33 156

Pozn. *) nakoupený = vyrobený škrob podle pravidel EU

Pramen: ČŠS

Výroba pšeničného škrobu byla v roce 2022 realizována dvěma společnostmi, a to Amylon, a. s. a MJM agro, a.s. Celkem bylo zpracováno 43 051 tun pšenice a vyrobeno 15 945 tun škrobu.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Tržby za prodej VV a S od roku 2016 meziročně rostly, v roce 2022 tak zaznamenaly nejvyšší hodnotu za sledované období. Přidaná hodnota v roce 2022 dle předběžných údajů meziročně vzrostla. Počet zaměstnanců v roce 2022 meziročně klesl. Průměrná mzda od roku 2020 meziročně roste. Hlavní ekonomické ukazatele uvádí tabulka 2. 1, zachycující vývoj základních položek výkazu zisku a ztrát v letech 2015–2022. Tabulka 2.2 uvádí další doplňující údaje a tabulka 2.3 vybrané ukazatele finanční analýzy.

Tabulka 2.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	9 887 263	10 142 468	10 266 712	10 539 821	10 666 169	10 809 231	11 459 421	15 044 143
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	2 416 586	2 796 378	3 356 905	2 724 279	1 918 214	2 047 756	2 324 182	2 592 872
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	10 542 448	10 729 491	10 948 412	11 115 584	11 000 337	11 204 447	11 876 085	15 702 006
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	10 416 206	10 676 112	11 399 167	11 089 237	10 279 423	10 400 114	11 402 470	15 042 607
A.1. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	1 830 287	2 178 292	2 701 845	2 274 318	1 586 524	1 694 067	1 941 400	2 173 240
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	-48 903	50 426	-9 152	-109 410	4 669	-32 472	-18 844	-224 966
C. Aktivace [v tis. Kč]	-19 982	-19 364	-17 487	-16 393	-7 148	-9 055	-15 038	-13 266
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	1 131 305	1 268 088	1 367 398	1 404 135	1 423 358	1 420 301	1 482 749	1 587 701
D.1 Mzdové náklady [v tis. Kč]	804 719	895 653	996 291	1 029 140	968 686	1 035 711	1 070 395	1 143 626
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	289 155	330 285	365 633	374 926	358 433	383 413	401 082	n.z.
D.2.2 Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	32 867	29 497	30 388	38 969	49 411	57 668	41 178	46 974
E. I. I. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odписы DM) [v tis. Kč]	303 404	331 485	406 045	416 782	430 141	398 775	363 068	n.z.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	36 399	44 904	52 163	69 770	72 968	58 779	45 888	n.z.
** VH před zdaněním [v tis. Kč]	433 351	554 426	493 775	341 514	329 525	638 742	486 728	n.z.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	37 139	87 419	109 458	72 409	78 759	93 353	91 472	n.z.
*** VH za účetní období [v tis. Kč]	396 212	467 007	384 317	269 105	250 766	545 389	395 256	697 669

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	1 956 528	2 231 671	2 251 089	2 300 665	2 307 438	2 498 400	2 415 015	2 832 639
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	825 223	963 584	883 692	896 530	884 080	1 078 100	932 266	1 244 938
EBIT [v tis. Kč]	469 750	599 330	545 939	411 285	402 493	697 521	532 616	n.z.
Tržby [v tis. Kč]	12 303 849	12 938 845	13 623 617	13 264 100	12 584 383	12 856 987	13 783 603	17 637 015
* Čistý obrat za účetní období [v tis. Kč]	12 795 606	13 711 645	14 407 295	13 935 038	13 286 689	13 573 305	14 492 362	18 669 137
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	2 759	2 915	3 008	2 884	2 758	2 705	2 650	2 530
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	170	185	188	202	191	187	192	187
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	195	197	205	210	206	201	213	215
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	563 350	952 554	653 273	791 490	697 763	656 693	455 333	539 890
Náklady celkem [v tis. Kč]	12 399 392	13 244 636	14 022 975	13 665 935	13 035 919	13 027 921	14 097 096	17 971 466

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	6,65%	7,48%	6,52%	4,90%	5,01%	8,71%	6,36%	n.z.
Čistý obrát/Aktiva	1,81	1,71	1,72	1,66	1,65	1,69	1,73	1,89
EBIT/Čistý obrát	3,67%	4,37%	3,79%	2,95%	3,03%	5,14%	3,68%	n.z.
VK/Aktiva	49,12%	44,53%	43,59%	41,33%	44,36%	48,68%	48,36%	47,98%
UZ/Aktiva	66,31%	61,20%	61,32%	61,33%	67,92%	69,10%	66,61%	n.z.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	3,00%	3,36%	3,51%	4,15%	3,85%	3,59%	3,01%	n.z.
L3 (Běžná likvidita)	1,63	1,51	1,38	1,38	1,47	1,58	1,52	1,58
L2 (Pohotová likvidita)	1,11	0,99	0,88	0,89	0,94	1,01	0,97	0,96
L1 (Okamžitá likvidita)	0,32	0,24	0,21	0,2	0,23	0,33	0,28	0,18
HOP/Čistý obrát	6,45%	7,03%	6,13%	6,43%	6,65%	7,94%	6,43%	6,67%
PH/Čistý obrát	15,29%	16,28%	15,62%	16,51%	17,37%	18,41%	16,66%	15,17%
ON/Čistý obrát	8,84%	9,25%	9,49%	10,08%	10,71%	10,46%	10,23%	8,50%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	667 824	719 866	704 225	745 533	782 374	863 915	849 783	1 042 530
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	709 047	765 491	748 267	797 742	836 669	923 783	911 296	1 119 616
Průměrná mzda [v Kč]	24 303	25 602	27 597	29 737	29 270	31 913	33 659	37 669

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

3. Cenový vývoj

Cenový vývoj, vyjádřený indexy cen průmyslových výrobců mlýnských a škrobářenských výrobků (tabulka 3.1) ukazuje jejich volatilitu. V roce 2022 došlo k nárůstu o 58,2 p. b., oproti poměřovanému roku 2015.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100%)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mlýnské a škrob. výrobky	10.6	100,0 %	96,8 %	94,1 %	97,3 %	103,6 %	99,7 %	108,1 %	158,2 %

Pramen: ČSÚ

4. Shrnutí a perspektivy oboru

Mlýnská výroba je silně závislá na cenách vstupních surovin a na jejich kvalitě. Je potřebné pokračovat v rozšiřování výroby s vyšší přidanou hodnotou a zaměřit se na inovace a trendy u spotřebitelů. Zavádět nejpokrokovější technologie, a také využívat dotační programy.

Výroba škrobu – sektor bramborového škrobu je v posledních letech stabilní, z velké míry k této dobré situaci přispívá dobrovolná podpora vázaná na produkci v rámci citlivých komodit, tzv. VCS.

CZ-NACE 10.7 VÝROBA PEKAŘSKÝCH, CUKRÁŘSKÝCH A JINÝCH MOUČNÝCH VÝROBKŮ

1. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V klasifikaci ekonomických činností CZ-NACE zahrnuje obor Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků CZ-NACE 10.7 níže uvedené třídy:

- **10.71** – Výroba pekařských a cukrářských výrobků, kromě trvanlivých,
- **10.72** – Výroba sucharů a sušenek; výroba trvanlivých cukrářských výrobků,
- **10.73** – Výroba makaronů, nudlí, kuskusu a podobných moučných výrobků.

Mezi významné reprezentanty výrobního oboru 10.71 Výroba pekařských a cukrářských výrobků, kromě trvanlivých, patří Penam a. s. Obor 10.72 Výroba sucharů a sušenek; výroba trvanlivých cukrářských výrobků zastupuje zejména společnost Opavia-LU, s.r.o. Obor 10.73 Výroba makaronů, nudlí, kuskusu a podobných moučných výrobků, představuje společnost Europasta SE.

Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků se na celkových tržbách potravinářského průmyslu (CZ-NACE 10) za rok 2022 podílela 13,0 % při meziročním nárůstu tohoto podílu. Tímto podílem pekárenský průmysl zaujímá čtvrté místo na celkových tržbách potravinářského průmyslu. Významný je i podíl na přidané hodnotě potravinářského průmyslu, který činí 22,9 %, což je druhý nejvyšší podíl za rok 2022 a meziročně se zvýšil. Obor má nejširší podnikatelskou základnu, působí zde 45,1 % podniků v rámci celého potravinářství. Obor se dlouhodobě řadí mezi významné zaměstnavatele, jelikož zde pracuje necelá třetina zaměstnanců potravinářské výroby.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Hlavní ekonomické ukazatele shrnuje tabulka 2.1, která zachycuje vývoj základních položek výkazu zisku a ztráty v letech 2015–2022. Dále je uvedena tabulka 2.2 s doplňujícími daty a tabulka 2.3 s vybranými ukazateli finanční analýzy.

V pekárenském oboru (CZ-NACE 10.7) v roce 2022 dle předběžných dat pracovalo 26 100 osob. Meziročně došlo k nepatrnému poklesu počtu pracovníků. Počet zaměstnanců v pekárenské výrobě klesá dlouhodobě, i tak obor patří mezi klíčové zaměstnavatele českého potravinářského průmyslu (zaměstnává 31,4 % osob potravinářství). Největším zaměstnavatelem jsou malé podniky.

Významnost pekárenského průmyslu je dána i velmi širokou podnikatelskou základnou. V oboru v roce 2022 podnikalo 4 416 podniků s meziročním nárůstem o 6,0 % (druhý nejvyšší nárůst v rámci potravinářské výroby). Na celkovém počtu podniků působících v potravinářství se podílí 45,1 %. Po celou sledovanou časovou řadu roste počet aktivních podnikatelských subjektů. Nejpočetnější skupinou tohoto oboru jsou malé podniky.

Pekárenský průmysl v roce 2022 vygeneroval celkové tržby ve výši 54,3 mld. Kč a meziročně vzrostly o 23,9 %, což je druhý nejvyšší nárůst tržeb oproti předchozímu roku. Kladně lze hodnotit i vývoj ukazatele přidaná hodnota, který vzrostl o 12,8 %. Z hlediska podílu na celkové vytvořené přidané hodnotě potravinářství se pekárenská výroba podílí 22,9 %, tj. druhý nejvyšší podíl.

Přidaná hodnota na zaměstnance se zvýšila na 656,1 tis. Kč, tj. o 14,2 % a to díky zvýšené přidané hodnotě a poklesu pracovních sil. I tak je produktivita práce při meziooborové komparaci nejnižší, což je ovlivněno i charakterem výroby a její pracností.

Průměrná mzda v roce 2022 vzrostla o 9,4 % na 27 151 Kč a jsou nejnižší v porovnání s potravinářským průmyslem.

Pekárenskému průmyslu se podařilo dosáhnout účetního zisku ve výši 2,3 mld. Kč, což je meziročně o 23,1 % více. Celkové náklady podniků působících v oboru vzrostly o 22,9 %, z toho výkonová spotřeba o 29,8 %. Investiční aktivita meziročně klesla o 12,5 %.

Tabulka 2.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	29 832 071	30 740 494	32 149 528	33 561 243	36 208 899	34 192 473	36 212 514	45 366 798
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	6 386 435	6 482 559	7 382 458	7 543 868	7 636 470	7 947 561	7 636 366	8 945 471
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	32 741 920	33 817 134	35 714 774	37 166 751	39 877 741	37 794 016	39 550 774	49 340 750
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	25 452 974	25 606 222	27 120 869	27 957 369	29 334 468	28 549 776	29 814 323	38 693 920
A. I. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	4 699 156	4 535 945	5 099 402	5 145 667	5 219 069	5 613 942	5 448 395	6 478 120
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	-1 14 141	-95 549	-249 839	-211 376	-239 397	-322 578	-257 486	-510 661
C. Aktivace [v tis. Kč]	-1 108 429	-1 034 478	-1 032 349	-995 931	-1 012 043	-945 347	-892 804	-995 940
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	8 548 220	9 116 481	9 884 815	10 484 841	11 165 613	10 884 538	11 143 897	12 097 815
D. I. Mzdové náklady [v tis. Kč]	6 140 594	6 482 891	6 995 305	7 516 004	7 983 206	7 810 060	7 869 354	8 503 941
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	2 295 033	2 402 298	2 602 273	2 805 216	2 976 373	2 885 944	2 956 395	n.ú.
D.2.2. Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	384 463	354 284	387 618	394 670	538 485	556 927	507 227	610 429
E. I. I. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	1 787 284	3 080 052	2 181 983	1 595 393	2 114 978	2 244 738	2 286 658	n.ú.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	167 871	229 815	215 849	250 984	279 753	235 174	229 492	n.ú.
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	443 598	648 826	1 867 747	1 157 032	1 833 667	1 856 529	2 267 824	n.ú.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	204 458	90 202	327 004	296 844	391 116	350 755	412 401	n.ú.
***VH za účetní období [v tis. Kč]	239 140	558 624	1 540 743	860 188	1 442 551	1 505 774	1 855 423	2 283 273

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	11 988 102	12 746 857	13 693 306	14 355 050	15 762 341	14 858 182	15 184 847	17 124 950
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	3 439 882	3 630 376	3 808 491	3 870 209	4 596 727	3 973 644	4 040 950	5 027 135
EBIT [v tis. Kč]	611 468	878 641	2 083 597	1 408 016	2 113 420	2 091 703	2 497 316	n.ú.
Tržby [v tis. Kč]	36 218 506	37 223 053	39 531 987	41 105 111	43 845 369	42 140 034	43 848 879	54 312 269
* Čistý obrat za účetní období [v tis. Kč]	37 166 269	38 903 432	41 401 535	42 392 767	46 023 295	44 884 808	46 593 340	57 265 845
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	30 889	30 380	29 829	29 292	28 051	27 473	26 432	26 100
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	3 241	3 359	3 676	3 772	3 894	4 180	4 150	4 309
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	3 184	3 244	3 523	3 743	3 921	4 099	4 165	4 416
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	4 485 467	3 376 532	3 747 362	2 809 416	3 612 941	2 558 280	2 773 662	2 427 638
Náklady celkem [v tis. Kč]	36 927 114	38 344 804	39 860 774	41 532 580	44 580 735	43 379 039	44 737 906	54 982 578

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	1,82%	2,48%	5,53%	3,59%	5,26%	4,98%	5,98%	n.ú.
Čistý obrát/Aktiva	1,11	1,1	1,1	1,08	1,15	1,07	1,12	1,28
EBIT/Čistý obrát	1,65%	2,26%	5,03%	3,32%	4,59%	4,66%	5,36%	n.ú.
VK/Aktiva	44,88%	47,72%	44,79%	54,62%	55,81%	55,53%	56,36%	56,98%
UZ/Aktiva	54,51%	57,86%	56,51%	65,51%	66,16%	65,37%	63,88%	n.ú.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	5,19%	6,41%	4,89%	5,88%	6,73%	5,69%	7,31%	n.ú.
L3 (Běžná likvidita)	0,72	0,82	0,88	1,06	1,05	1,12	1,16	1,24
L2 (Pohotová likvidita)	0,58	0,67	0,7	0,86	0,85	0,92	0,94	1,02
L1 (Okamžitá likvidita)	0,15	0,21	0,23	0,27	0,31	0,37	0,38	0,34
HOP/Čistý obrát	9,26%	9,33%	9,20%	9,13%	9,99%	8,85%	8,67%	8,78%
PH/Čistý obrát	32,26%	32,77%	33,07%	33,86%	34,25%	33,10%	32,59%	29,90%
ON/Čistý obrát	23,00%	23,43%	23,88%	24,73%	24,26%	24,25%	23,92%	21,13%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	351 252	377 807	408 692	434 152	493 422	469 400	496 525	563 144
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	388 103	419 581	459 054	490 060	561 918	540 821	574 488	656 116
Průměrná mzda [v Kč]	16 566	17 783	19 543	21 382	23 716	23 690	24 810	27 151

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

3. Cenový vývoj

Indexy cen průmyslových výrobců jsou za pekařské výrobky v období 2015–2022 uvedeny v tabulce 3.1. Vzhledem k roku 2015, ke kterému se indexy vztahují, ceny vykazují neustálý růst. K roku 2022 ceny pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků oproti roku 2015 vzrostly o 32,5 %. Jedná se o nejvyšší nárůst po sledovanou časovou řadu způsobený zejména energetickou krizí a skokovým nárůstem cen základních surovin. Vývoj cen potravinářské produkce CPA 10.7 se odvíjí od celkové produkce a kvality sklizně, zejména obilovin, a od aktuálních přírodních podmínek.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100 %)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pekařské, cukrářské a jiné moučné výrobky	10.7	100,0 %	97,9 %	100,1 %	101,9 %	107,0 %	108,7 %	109,2 %	132,5 %

Pramen: ČSÚ

4. Shrnutí a perspektivy oboru

Pekárenský průmysl patří mezi klíčové obory potravinářského průmyslu. Obor zaměstnává necelou třetinu osob pracujících v potravinářském průmyslu a má širokou podnikatelskou základnu. V oboru je aktivních 4 416 podniků, což je více jak 45 % podniků potravinářství. Meziročně se počet podniků zvýšil.

Ekonomiku Výroby pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků (CZ-NACE 10.7) dle předběžných údajů za rok 2022 lze hodnotit kladně vzhledem k tomu, že došlo k nárůstu hodnot hlavních ukazatelů. Meziročně se zvýšily celkové tržby, přidaná hodnota, produktivita práce, ale i hospodářský výsledek. Zlepšilo se i odměňování pracovníků pracujících v oboru. I přes významnost tohoto oboru je patrná dlouhodobě nízká produktivita práce, a i nízké průměrné mzdy při komparaci s potravinářským průmyslem jako celkem. Investiční aktivita oboru meziročně poklesla o 12,5 %. Důvodem omezení investic může být ekonomická nejistota a opatrnějšímu chování podniků.

CZ-NACE 10.8 VÝROBA OSTATNÍCH POTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ

I. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V systému CZ-NACE obor 10.8 – Výroba ostatních potravinářských výrobků zahrnuje následující výrobní třídy:

- **10.81** – Výroba cukru,
- **10.82** – Výroba kakaa, čokolády a cukrovinek,
- **10.83** – Zpracování čaje a kávy,
- **10.84** – Výroba koření a aromatických výtažků,
- **10.85** – Výroba hotových pokrmů,
- **10.86** – Výroba homogenizovaných potravinářských přípravků a dietních potravin,
- **10.89** – Výroba ostatních potravinářských výrobků jinde neuvedených.

Výroba cukru – CZ-NACE 10.81 je v podílu na tržbách jednou z největších výrobních v rámci CZ-NACE 10.8.

V ČR se v roce 2022/23 podle definitivních údajů cukrová řepa pro výrobu cukru pěstovala na ploše 57,0 tis. ha. Průměrný výnos cukrové řepy při skutečně dosažené cukernatosti dosáhl hodnoty 71,99 t/ha. Cukernatost řepy se snížila na 16,71 %. Výroba cukru se v ČR v roce 2022/23 snížila o 5,7 % na 588,2 tis. t.

V kalendářním roce 2022 dosáhla podle údajů ČSÚ průměrná CZV cukrové řepy při skutečně dosažené cukernatosti 771 Kč/t. Průměrná CPV krystalového cukru v ČR se v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021 zvýšila o 26,2 % na 13,72 Kč/kg. Spotřebitelská cena krystalového cukru meziročně stoupla na 20,58 Kč/kg, tj. o 56,4 %. Spotřeba cukru v roce 2022 podle ČSÚ dosáhla 36,9 kg/obyt./rok.

Cukrovarnická kampaň 2022/23 byla zahájena zpracováním cukrové řepy 12. září 2022 a skončila po 149 dnech 7. února 2023. Průměrná délka kampaně dosáhla 122,7 dne. Na celkové výrobě cukru z cukrové řepy se v Čechách a na Moravě podílelo v hospodářském roce 2022/23 šest cukrovarnických společností (Tereos TTD, a. s., Moravskoslezské cukrovary, a. s., Cukrovar Vrbátky, a. s., Litovelská cukrovarna, a. s. a Hanácká potravinářská společnost, s. r. o.). V ČR působí také jeden podnik vyrábějící cukr z meziproductů pocházejících z cukrové třtiny – společnost ED&F Man Ingredients s.r.o. s cukrovarem ve Zvolněvsi.

Podíl CZ-NACE 10.8 na tržbách v rámci CZ-NACE 10 představoval v hodnoceném roce 20,7 % (meziroční růst o 0,6 p. b.). Počet zaměstnaných osob v tomto oboru v roce 2022 meziročně vzrostl (o 333 zaměstnanců). Podíl hodnoceného oboru na zaměstnanosti odvětví meziročně vzrostl o 0,6 p. b. a činí 21,5 %. Přidaná hodnota oboru v roce 2022 meziročně rostla. Podíl hodnoceného oboru v tomto indikátoru na odvětví CZ-NACE 10 se meziročně snížil na 25,5 %, tj. pokles o 0,8 p. b.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

V roce 2022 byl zaznamenán meziroční nárůst jak u ukazatele tržby, tak i u přidané hodnoty oboru. Průměrná mzda od roku 2016 meziročně roste. Hlavní ekonomické ukazatele uvádí tabulka 2. 1, zachycující vývoj základních položek výkazu zisku a ztrát v letech 2015 – 2022. Tabulka 2.2 uvádí další doplňující údaje a tabulka 2.3 vybrané ukazatele finanční analýzy.

Tabulka 2.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	45 541 891	47 368 901	47 139 776	48 049 417	52 693 794	53 528 742	58 947 700	69 831 392
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	11 434 196	11 363 248	10 760 576	11 450 218	13 034 650	17 134 679	18 748 465	21 409 556
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	48 864 120	51 654 607	51 382 876	52 280 629	56 971 038	59 010 039	65 398 060	77 981 201
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	44 728 652	45 640 096	45 217 498	45 973 996	50 773 334	54 639 629	60 543 658	74 940 763
A.1. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	7 643 036	7 385 976	7 116 351	7 306 649	8 849 620	12 422 240	13 604 236	16 079 514
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	967 592	163 509	-110 855	405 860	80 323	-664 961	-1 038 445	-2 561 148
C. Aktivace [v tis. Kč]	-498 661	-471 944	-488 019	-493 504	-172 536	-103 897	-267 685	-258 619
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	6 435 567	6 831 666	7 350 796	8 249 947	9 030 365	9 511 617	10 307 275	11 020 467
D.1 Mzdové náklady [v tis. Kč]	4 590 270	4 872 017	5 282 482	5 881 344	6 407 759	6 764 932	7 259 559	7 781 958
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	1 684 076	1 779 696	1 920 942	2 131 512	2 335 835	2 481 579	2 671 096	n.ú.
D.2.2 Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	205 825	186 748	184 773	200 666	270 667	358 285	311 073	331 367
E. I. I. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	2 158 947	2 071 625	2 227 133	2 412 467	2 599 789	2 743 445	3 018 194	n.ú.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	174 725	149 496	181 673	260 995	374 702	321 119	326 874	n.ú.
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	2 882 542	4 198 822	3 540 940	2 668 467	2 748 754	4 127 523	5 828 744	n.ú.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	481 831	736 855	665 908	634 258	664 339	838 898	1 040 386	n.ú.
***VH za účetní období [v tis. Kč]	2 400 712	3 461 966	2 875 032	2 034 210	2 084 414	3 288 626	4 788 358	4 009 600

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	11 778 504	13 400 488	13 281 729	13 613 283	15 047 324	16 792 650	18 458 638	19 119 952
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	5 342 936	6 568 822	5 930 933	5 363 336	6 016 959	7 281 033	8 151 364	8 099 485
EBIT [v tis. Kč]	3 057 268	4 348 318	3 722 613	2 929 462	3 123 456	4 448 642	6 155 619	n.ú.
Tržby [v tis. Kč]	56 976 087	58 732 149	57 900 353	59 499 634	65 728 444	70 663 420	77 696 165	91 240 947
* Čistý obrát za účetní období [v tis. Kč]	59 426 544	60 696 136	59 630 250	61 183 250	67 725 859	73 238 075	82 661 089	97 159 612
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	15 395	15 581	15 726	16 371	16 782	17 152	17 521	17 854
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	1 294	1 343	1 403	1 419	1 615	1 731	1 931	2 080
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	1 532	1 579	1 628	1 687	1 909	2 097	2 369	2 588
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	2 342 793	3 494 793	3 533 389	3 292 186	3 827 290	4 674 016	4 508 484	5 224 002
Náklady celkem [v tis. Kč]	57 025 815	57 234 179	56 755 214	59 149 028	65 641 443	69 949 450	77 872 730	93 150 012

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	6,77%	9,28%	7,90%	5,79%	5,94%	7,88%	9,70%	n.ú.
Čistý obrát/Aktiva	1,32	1,3	1,26	1,21	1,29	1,3	1,3	1,33
EBIT/Čistý obrát	5,14%	7,16%	6,24%	4,79%	4,61%	6,07%	7,45%	n.ú.
VK/Aktiva	52,97%	53,06%	54,00%	49,81%	47,05%	48,95%	52,10%	47,06%
UZ/Aktiva	62,83%	60,31%	62,45%	58,60%	55,76%	56,60%	59,40%	n.ú.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	3,92%	4,40%	4,56%	5,87%	8,18%	7,44%	7,06%	n.ú.
L3 (Běžná likvidita)	1,62	1,51	1,47	1,34	1,25	1,36	1,55	1,47
L2 (Pohotová likvidita)	1,03	0,98	0,89	0,8	0,75	0,76	0,87	0,77
L1 (Okamžitá likvidita)	0,24	0,18	0,17	0,18	0,2	0,2	0,21	0,15
HOP/Čistý obrát	8,99%	10,82%	9,95%	8,77%	8,88%	9,94%	9,86%	8,34%
PH/Čistý obrát	19,82%	22,08%	22,27%	22,25%	22,22%	22,93%	22,33%	19,68%
ON/Čistý obrát	10,83%	11,26%	12,33%	13,48%	13,33%	12,99%	12,47%	11,34%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	705 751	791 797	775 394	765 210	817 902	889 260	948 956	959 161
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	765 076	860 047	844 584	831 550	896 636	979 027	1 053 535	1 070 926
Průměrná mzda [v Kč]	24 847	26 057	27 993	29 938	31 819	32 867	34 529	36 323

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

3. Cenový vývoj

Cenový vývoj, vyjádřený indexy cen průmyslových výrobců ostatních potravinářských výrobků (tabulka 3.1), ukazuje, že v roce 2022 došlo k nárůstu o 22,7 p. b. oproti poměřovanému roku 2015.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100%)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ostatní potravinářské výrobky	10.8	100,0 %	100,1 %	102,5 %	98,0 %	97,9 %	102,3 %	104,4 %	122,7 %

Pramen: ČSÚ

4. Shrnutí a perspektivy oboru

CZ-NACE 10.8 skládající se z rozmanitých výrobních tříd zaujímal v hodnoceném roce v rámci CZ-NACE 10 druhé místo v podílu na tržbách a třetí v podílu na zaměstnanosti. Hodnoty oboru za rok 2022 u základních ukazatelů jsou optimistické, došlo k meziročnímu nárůstu např. jak u tržeb, tak u přidané hodnoty. Ukazatelé mzda v oboru i přidaná hodnota na zaměstnance jsou v roce 2022 také meziročně rostoucí.

Šancí pro obor je pronikat na nové trhy, být aktivní v inovacích a přizpůsobovat své produkty požadavkům zákazníků. V neposlední řadě také nadále zvyšovat efektivitu výroby v zájmu růstu její konkurenceschopnosti.

CZ-NACE 10.9 VÝROBA PRŮMYSLOVÝCH KRMIV

I. Pozice oboru v rámci výroby potravinářských výrobků

V klasifikaci ekonomických činností (CZ-NACE) zahrnuje obor Výroba krmiv (CZ-NACE 10.9) níže uvedené třídy:

- **10.91** – Výroba průmyslových krmiv pro hospodářská zvířata,
- **10.92** – Výroba průmyslových krmiv pro zvířata v zájmovém chovu.

Mezi hlavní výrobce průmyslových krmiv v ČR podle výše tržeb patří VAFO Production s.r.o., Hill's Pet Nutrition Manufacturing, s. r. o., De Heus, a. s., Primagra, a. s., a Afeed CZ, a. s.

Podniky zabývající se výrobou krmiv dle předběžných údajů za rok 2022 zaměstnávaly 6,2 % osob a v oboru podnikalo 4,5 % subjektů celého potravinářského průmyslu. Obor se tímto řadí mezi menší obory, co se týče jeho strukturální charakteristiky.

Výroba průmyslových krmiv se dle předběžných údajů za rok 2022 podílela na celkových tržbách potravinářského průmyslu (CZ-NACE 10) 15,9 % s mírným meziročním poklesem. Na tvorbě celkové přidané hodnoty potravinářského průmyslu se výroba průmyslových krmiv podílela 11,1 % s meziročním nárůstem tohoto podílu.

Krmivářská základna živočišné výroby byla od začátku roku 2022, kdy začal rusko-ukrajinský konflikt, ovlivněna dodávkami obilí z Ukrajiny a následnými omezeními EU vůči Rusku, které se promítly i ceny krmiv. Tyto ceny v roce 2022 rostly a reagovaly na vývoj tuzemských cen zemědělských výrobců krmných obilovin, ale i ceny sójových extrahovaných šrotů na světovém trhu. Ceny krmných směsí se zvyšovaly i kvůli zvýšeným nákladům na krmné suroviny, energii a pohonné hmoty. V kontextu nízké rentability výroby a vysokých cen krmných směsí došlo k omezení výroby producentů vepřového a drůbežího masa či vajec a snížení výroby krmných směsí (Ministerstvo zemědělství, 2023)⁵.

Celková výroba krmných směsí meziročně k roku 2022 poklesla o 4,9 % na hodnotu 2 710,2 tis. tun. K poklesu výroby došlo především u krmných směsí pro zvířata, která jsou určena k produkci potravin. Tato výroba v roce 2022 činila 2 383,9 tis. tun a meziročně klesla o 5,6 %. Výroba směsí pro zvířata neurčená k produkci potravin se výrazně nezměnila, činila 326,3 tis. tun.

Nejvíce krmných směsí bylo vyrobeno pro drůbež (1 038,9 tis. t) s podílem 38,3 % na celkové výrobě, dále pro prasata (707,8 tis. tun) s podílem 26,1 %, pro skot (588,4 tis. t) s podílem 21,7 %. Meziročně nejvíce poklesla výroba směsí pro prasata, tj. o 11,1 % dále pro drůbež o 4,0 % a skot o 1,6 %. Krmných směsí vyrobených pro domácí zvířata (zvířata určená k produkci potravin) se vyrobilo celkem 326,3 tis. t (na celkové výrobě se podílí 12,0 %). Výroba krmiv pro psy, kočky a ptactvo, která představuje nejvýznamnější položku v rámci směsí určených pro domácí zvířata, meziročně zůstala na úrovni roku 2021 (cca 300 tis. t). Krmné směsí jsou převážně vyráběny pro dodavatele než pro vlastní spotřebu. Výroba určená pro vlastní spotřebu meziročně klesala u směsí pro prasata i skot, nicméně vzrostla u krmných směsí pro drůbež, a to o 3,8 %.

V roce 2022 klesla celková spotřeba krmných surovin pro výrobu krmných směsí na 2 563,0 tis. tun, což činí meziroční pokles o 4,9 %. Nejvýznamnější surovinou pro výrobu krmných směsí z krmných surovin zůstávají obiloviny (60,3% podíl na celkové spotřebě). Ty byly tvořeny z 52,3 % pšenicí, 21,1 % ječmenem, 20,7 % kukuřicí, 3,8 % žitem a tritikále a 2,0 % ovsem. Meziročně se celková spotřeba obilovin snížila o 7,8 %, tj. na 1 545,1 tis. t v roce 2022. K poklesu došlo zejména u ječmene, žita a tritikále. Naopak k růstu pouze u ovsu a kukuřice. Dále byla využívána i olejnatá semena, jejichž podíl činil 20,7 % a jejich spotřeba se meziročně také snížila, a to o 4,9 %.

Tabulka 1.1 – Vývoj výroby krmných směsí celkem v ČR (tis. tun)

Období	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zvířata určená k produkci potravin	2 358,0	2 390,4	2 430,6	2 454,0	2 462,7	2 524,6	2 383,9
Zvířata neurčená k produkci potravin	276,1	288,0	278,5	283,3	302,4	325,5	326,3
Celkem	2 634,1	2 678,4	2 709,1	2 737,2	2 765,1	2 850,2	2 710,2

Pramen: MZe, Výroba průmyslových krmiv v roce 2022, výsledky statistického zjišťování

⁵ Ministerstvo zemědělství. Zemědělství 2022. Praha, 2023. ISBN 978-80-7434-699-6.

2. Hlavní ekonomické ukazatele

Hlavní ekonomické ukazatele shrnuje následující tabulka 2.1, která zachycuje vývoj základních položek výkazu zisku a ztráty v letech 2015–2022. Dále tabulka 2.2 s dalšími doplňujícími daty a tabulka 2.3 s vybranými ukazateli finanční analýzy.

Ve výrobě průmyslových krmiv v roce 2022 bylo aktivních 445 podnikatelských subjektů, jejich počet se meziročně mírně zvýšil o 3,2 %. Tento obor je tvořen hlavně menšími podniky. Počet zaměstnanců pracujících v oboru se snížil na 5 122 osob, což činí meziroční pokles 4,7 %. Jak z hlediska počtu podniků, tak i počtu zaměstnanců se obor dle těchto charakteristik řadí mezi menší obory. Nicméně z hlediska podílu na celkových tržbách potravinářského průmyslu zaujímá spolu s mlékářským průmyslem třetí místo (15,9 % podíl na celkových tržbách potravinářství). Tržby výrobců krmiv v roce 2022 činily 66,8 mld. Kč a meziročně se zvýšily o 17,7 %.

Vytvořená přidaná hodnota meziročně také vzrostla, a to o 10,8 % na 8,3 mld. Kč. Podíl oboru na celkové přidané hodnotě potravinářství není rovněž zanedbatelný a představuje 11,1 %. Produktivita práce patří dlouhodobě mezi nejvyšší mezi ostatními výrobními obory a v roce 2022 činila 1,6 mil. Kč, meziročně vzrostla o 16,3 %. Její růst byl podpořen rostoucí produktivitou práce a poklesem pracovních sil.

Průměrná hrubá měsíční mzda se meziročně zvýšila na 41 945 Kč. Jedná se o meziroční nárůst o 3,1 %. Tato mzda je vyšší než celoodvětvový průměr Výroby potravinářských výrobků a zároveň druhá nejvyšší při komparaci mzdy s ostatními výrobními obory.

Výsledek hospodaření podniků podnikajících ve výrobě průmyslových krmiv se meziročně zvýšil o 28,9 % na 2,0 mld. Kč.

Tabulka 2.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	34 711 732	25 098 334	25 680 448	27 252 887	29 061 860	30 867 538	35 047 176	40 304 901
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	22 315 989	18 999 878	18 229 066	18 661 660	19 159 983	20 154 211	21 726 842	26 532 546
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	38 206 801	26 439 403	27 804 032	29 288 169	31 264 259	33 597 711	37 747 496	44 199 910
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	49 140 424	38 045 967	38 300 644	40 104 334	42 069 374	44 589 068	49 557 175	59 110 742
A.1. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	19 282 431	17 395 550	16 530 778	17 073 342	17 348 975	18 081 550	19 337 345	23 251 135
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	-44 484	622 840	-109 396	-77 405	-23 197	-289 604	-2 750	-143 115
C. Aktivace [v tis. Kč]	-417 027	-359 581	-315 900	-369 560	-368 194	-367 907	-308 074	-470 483
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	2 637 095	2 422 410	2 739 835	2 972 331	3 250 589	3 464 945	3 669 780	3 670 154
D.1 Mzdové náklady [v tis. Kč]	1 805 188	1 747 081	1 994 985	2 154 665	2 351 857	2 571 672	2 622 952	2 578 311
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	665 829	649 144	747 143	803 421	859 646	953 627	972 075	n.ú.
D.2.2 Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	74 260	60 811	59 282	68 002	94 688	128 647	123 619	132 497
E.1.1. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	995 093	1 043 148	1 145 792	1 249 943	1 318 835	1 439 446	1 519 873	n.ú.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	147 376	148 935	148 239	222 541	335 403	267 293	289 332	n.ú.
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	4 665 941	4 949 914	2 025 802	2 093 570	1 786 894	1 897 074	1 950 899	n.ú.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	834 311	880 558	338 584	348 461	287 648	345 375	367 838	n.ú.
***VH za účetní období [v tis. Kč]	3 831 631	4 069 356	1 687 218	1 745 109	1 499 246	1 551 699	1 583 061	2 040 418

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	8 348 809	5 788 986	6 034 167	6 257 176	6 543 860	7 090 194	7 527 666	8 340 304
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	5 711 714	3 366 576	3 294 331	3 284 846	3 293 271	3 625 249	3 857 886	4 670 150
EBIT [v tis. Kč]	4 813 317	5 098 849	2 174 041	2 316 111	2 122 297	2 164 367	2 240 231	n.ú.
Tržby [v tis. Kč]	57 027 721	44 098 212	43 909 515	45 914 546	48 221 843	51 021 750	56 774 018	66 837 447
* Čistý obrat za účetní období [v tis. Kč]	58 797 953	48 522 352	45 609 900	48 093 774	50 020 215	53 316 483	59 127 164	69 628 155
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	4 640	4 724	4 916	5 062	5 179	5 315	5 375	5 122
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	317	340	323	342	361	353	361	369
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	364	378	383	388	413	416	431	445
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	1 227 151	1 480 083	1 687 023	1 716 631	2 166 930	1 639 962	1 988 657	2 187 037
Náklady celkem [v tis. Kč]	54 966 310	44 452 994	43 922 683	46 348 659	48 520 963	51 764 776	57 544 102	67 587 735

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Tabulka 2.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	14,26%	15,70%	6,34%	6,30%	5,68%	5,69%	5,39%	n.ú.
Čistý obrat/Aktiva	1,74	1,49	1,33	1,31	1,34	1,4	1,42	1,56
EBIT/Čistý obrat	8,19%	10,51%	4,77%	4,82%	4,24%	4,06%	3,79%	n.ú.
VK/Aktiva	54,00%	53,49%	53,67%	49,12%	50,45%	52,25%	49,71%	45,60%
UZ/Aktiva	72,73%	69,65%	69,74%	68,15%	70,23%	69,59%	66,91%	n.ú.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	2,33%	2,84%	2,69%	3,18%	4,53%	4,05%	4,04%	n.ú.
L3 (Běžná likvidita)	1,56	1,46	1,5	1,49	1,52	1,7	1,58	1,44
L2 (Pohotová likvidita)	0,89	0,84	0,9	0,87	0,87	1	0,92	0,82
L1 (Okamžitá likvidita)	0,11	0,12	0,12	0,11	0,1	0,15	0,11	0,08
HOP/Čistý obrat	9,71%	6,94%	7,22%	6,83%	6,58%	6,80%	6,52%	6,71%
PH/Čistý obrat	14,20%	11,93%	13,23%	13,01%	13,08%	13,30%	12,73%	11,98%
ON/Čistý obrat	4,49%	4,99%	6,01%	6,18%	6,50%	6,50%	6,21%	5,27%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	1 684 078	1 143 298	1 151 809	1 157 827	1 181 147	1 250 973	1 312 307	1 518 850
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	1 799 146	1 225 551	1 227 512	1 236 064	1 263 541	1 334 024	1 400 470	1 628 218
Průměrná mzda [v Kč]	32 418	30 822	33 819	35 470	37 843	40 322	40 665	41 945

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

3. Cenový vývoj

Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015–2022, vztažené k roku 2015 za CZ-CPA 10.9 Průmyslová krmiva uvádí tabulka 3.1. Index cen pro průmyslová krmiva se v roce 2022 zvýšil o 36,1 %.

Tabulka 3.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100 %)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Průmyslová krmiva	10.9	100,0 %	97,2 %	94,4 %	96,3 %	98,5 %	97,6 %	104,1 %	136,1 %

Pramen: ČSÚ

4. Shrnutí a perspektivy oboru

Výroba krmných směsí pro hospodářská zvířata se meziročně snížila o 4,9 %, jednalo se hlavně o pokles výroby směsí pro zvířata určená k produkci potravin, zejména směsí pro prasata. V souvislosti s klesající výrobou došlo i k poklesu spotřeby krmných surovin, celkem o 4,9 %. Nejvýznamnější surovinou pro výrobu krmných směsí zůstávají obiloviny, jejichž celkové využití se meziročně snížilo o 7,8 %.

Dle hodnocení vybraných ekonomických ukazatelů došlo k nárůstu počtu podniků v oboru výroby průmyslových krmiv při mírném poklesu zaměstnanců v oboru. Meziroční vývoj oboru lze ohodnotit pozitivně. Došlo k růstu základních ukazatelů, jako jsou tržby, zlepšil se výsledek hospodaření, ale i produktivita práce a přidaná hodnota.

CZ-NACE II VÝROBA NÁPOJŮ

I. Charakteristika oddílu

Členění oddílu CZ-NACE II (členění je zde uvedeno dle tříd, tento oddíl se dle skupin nečlení):

- **II.01** – Destilace, rektifikace a míchání lihovin;
- **II.02** – Výroba vína z vinných hroznů;
- **II.03** – Výroba jablečného vína a jiných ovocných vín;
- **II.04** – Výroba ostatních nededilovaných kvašených nápojů;
- **II.05** – Výroba piva;
- **II.06** – Výroba sladu;
- **II.07** – Výroba nealkoholických nápojů, stáčení minerálních a ostatních vod do lahví.

Do tohoto oddílu spadají jak alkoholické, tak i nealkoholické nápoje.

Klíčovým a velmi rozšířeným oborem tohoto oddílu v ČR je výroba piva, což souvisí s vysokou spotřebou na obyvatele, která ovšem v posledních letech vykazuje mírně kolísavý trend. Tato spotřeba je převážně založena na domácí produkci a tuzemských konzumentech, přičemž české pivo láká i zahraniční turisty. S výrobou piva úzce souvisí i produkce sladu a chmele, které jsou nezbytnými surovinami pro jeho výrobu.

Spotřeba piva je ovlivněna řadou vnějších faktorů. Až do roku 2019 jeho produkce rostla, avšak v následujícím období došlo k poklesu, protože byl celkový výstav výrazně ovlivněn koronavirovou pandemií, což mělo dopad především na provoz hospod a restaurací. V roce 2022 produkce opět vzrostla. V dlouhodobém horizontu stabilně mírně roste spotřeba ležáků, tedy spodně kvašených piv se stupňovitostí 11°–12°. Průběžně vzrůstá zájem o nealkoholická piva a míchané nápoje na bázi piva, tzv. pivních mixů a stále více se prosazují i jejich nealkoholické varianty.

I když se nepodařilo plně obnovit objem prodeje čepovaného piva, který byl běžně konzumován v restauracích před pandemií, došlo v roce 2022 k nárůstu spotřeby piva a tím i k oživení celkové produkce oproti předchozímu roku. Vliv protipandemických regulací, i když oprávněných z hlediska veřejného zdraví, do jisté míry narušil národní pivní kulturu, avšak obor se postupně zotavuje.

V ČR působí několik významných pivovarských společností, mezi které patří Plzeňský Prazdroj, Pivovary Staropramen, Heineken ČR, Budějovický Budvar, Pivovary Lobkowicz Group, Pivovary CZ Group. Kromě nich zde funguje 30 samostatných pivovarů (jako jsou např. Svijany, Bernard, Samson a další) a také cca 500 minipivovarů a restauračních pivovarů. Největším producentem sladu jsou Sladovny Soufflet ČR (sdružující sladovny v Nymburce, Litvli, Prostějově, Kroměříži a v Hodonicích) a největší humnovou sladovnou v ČR je Sladovna Bernard v Rajhradu.

Mezi největší domácí výrobce vína podle objemu produkce patří společnosti jako je Bohemia Sekt, Znovín Znojmo, Zámecké Vinařství Bzenec, Vinařství Vajbar, Château Valtice, Vinařství Strachotín a Vinařství U Kapličky a další společnosti. Mezi nejčastěji pěstované odrůdy révy vinné v roce 2022 patřily z bílých odrůd: Veltlínské zelené, Ryzlink rýnský, Müller Thurgau a Ryzlink vlašský; z modrých odrůd Frankovka, Svatovavřínecké, Rulandské modré a Zweigeltrebe.

Významné pozice v oblasti výroby lihovin zaujímaly v hodnoceném roce v ČR firmy STOCK Plzeň-Božkov, s.r.o., Palírna U Zeleného stromu, Jan Becher-Karlovarská Becherovka a Rudolf Jelínek.

Významný podíl na trhu minerálních vod v roce 2022 měla společnost Skupina Mattoni 1873 K největším firmám ve výrobě nealkoholických nápojů dále náleží Coca-Cola HBC, Kofola. Výrobu nealkoholických nápojů (zejména limonád) zajišťují i některé pivovary, např. Pivovar Černá Hora.

2. Stav oddílu

Podle Českého svazu pivovarů a sladoven byla roční spotřeba piva v České republice v roce 2022 v porovnání s rokem 2019 o 995 tis. hl nižší. Spotřeba piva na obyvatele v roce 2022 dosáhla hodnoty 136 litrů na obyvatele, což je opět v porovnání s před covidovým stavem roku 2019 o 6 litrů méně. V meziročním srovnání s rokem 2021 však celkový výstav v roce 2022 vzrostl o 991 tis. na 20,55 mil. hl. Výstav pro domácí trh v porovnání s předchozím rokem vzrostl o 820 tis. na hodnotu 15,67 mil. hl. Přestože podíl piva prodaného v restauracích poklesl v porovnání s rokem 2019 o 4 p. b., meziročně oproti roku 2021 došlo k nárůstu o 6 p. b. Nejprodávanejším balením v roce 2022 bylo, stejně jako v předchozím roce, pivo v lahvích s podílem 39 % z celkového výstavu. Výrazně narostla poptávka po pivu v plechovkách, která meziročně vzrostla o 15 %. Pivo v plechovkách představuje již 19 % podílu na trhu. Naopak pivo v PET lahvích zaznamenalo další pokles z 10 % na 8 %. Do cisteren se stočila 3 % piva.

Nejoblíbenějším druhem piva zůstal i v roce 2022 ležák, spodně kvašené pivo se stupňovitostí 11°–12° (extraktu původní mladiny), který tvoří 56 % celkového výstavu. Výčepní pivo má podíl téměř 40 %, zatímco kategorie ostatních piv zaujímá 4 %. Roste také zájem o pivní speciály. Celkový import piva meziročně poklesl o 9 tis. hl, tj. o 1,7 %. Naopak export mírně vzrostl, konkrétně o 153 tis. hl, tj. o 2,1 % a dosáhl celkové hodnoty 5,40 mil. hl piva. Výstav piva na export představuje 26,3 % z celkového výstavu piva za rok 2022. Největšími exportními trhy jsou Slovensko, Německo a Polsko.

Výroba vína má silné vazby na agrární sektor. Celková hodnota sklizených moštových hroznů v roce 2022 dosáhla 1,75 miliardy Kč, což představuje meziroční pokles o 90 milionů Kč. S ohledem na průměrnou cenu a výnos hroznů byl rok 2022 pro české vinaře znovu ztrátový, přičemž ztráta dosáhla -3,50 Kč na kilogram hroznů. Z hroznů sklizených v ČR lze získat asi 760 tis. hl vína, což pokrývá asi 35 % roční spotřeby vína v ČR. Z celkové produkce vína v ČR připadají cca 3/4 na bílá vína a 1/4 připadá na vína červená. Do České republiky bylo v roce 2022 dovezeno celkem 1 317 tis. hl, přičemž podíl bílého vína na celkovém dovozu činil 43,9 % (579 tis. hl) a podíl červeného vína činil 22,3 % (293 tis. hl). Nejvíce bylo víno dodáváno z Maďarska, Itálie a ze Španělska. Dle ČSÚ se spotřeba vína v posledních letech v průměru pohybuje mírně nad úrovní 20 litrů na osobu. V roce 2021 spotřeba vzrostla meziročně o přibližně jeden litr na 20,8 litru na osobu a rok, a v roce 2022 se očekával další mírný nárůst.

Trh s nealkoholickými nápoji v hodnoceném roce nabízel široký výběr jak domácích, tak zahraničních značek. Přírodní minerální vody se odlišovaly podle původu, různých příchutí a také podle toho, jak se hodí pro aktuální trendy v pitném režimu. Tyto minerální vody jsou často spjaty s lázeňskými oblastmi. Na trhu s lihovinami byla nabídka pokryta jak domácími, tak zahraničními produkty, zahrnujícími vše od vysoce kvalitních značek až po běžné konzumní lihoviny, včetně bylinných likérů.

3. Hlavní ekonomické ukazatele

Hlavní ekonomické ukazatele sledovaného odvětví v letech 2015 až 2022 jsou uvedeny v tab. 3.1, 3.2 a 3.3.

Ve srovnání s předchozími lety došlo v roce 2022 k několika změnám, které se projevily na sledovaných ukazatelích výkazu zisku a ztráty pro CZ-NACE 11 (viz tabulka 3.1). Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb zaznamenaly významný nárůst, konkrétně o 15,3 % oproti roku 2021, a dosáhly celkové hodnoty 72,54 mld. Kč.

Současné se také zvýšily nákladové položky, přičemž osobní náklady vzrostly o 10,7 % na 10,89 mld. Kč. Mzdové náklady, jako klíčová součást osobních nákladů, stouply o 11,1 % na 7,67 mld. Kč. Výkonová spotřeba, zahrnující náklady vynaložené na spotřebu materiálu a energie a další, se meziročně zvýšila o 17,5 % na 60,38 mld. Kč, což svědčí o rostoucích nákladech v odvětví.

Navzdory růstu tržeb došlo k poklesu výsledku hospodaření za účetní období, který klesl o 25,3 % na 5,97 mld. Kč. Tento trend naznačuje, že růst nákladů převážil nad růstem tržeb. Nicméně výsledek hospodaření za účetní období ve sledovaném odvětví měl v předchozích letech kolísavý charakter.

Tabulka 3.1 – Výkaz zisku a ztráty

VZZ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
I. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb [v tis. Kč]	60 090 822	60 050 939	61 392 526	64 293 483	68 111 753	61 331 982	62 893 108	72 540 860
II. Tržby za prodej zboží [v tis. Kč]	6 738 979	7 283 107	9 796 048	11 086 536	11 750 990	10 219 840	11 920 262	12 819 651
Výkony vč. obchodní marže [v tis. Kč]	62 918 607	62 740 436	65 216 670	68 298 653	71 710 945	64 664 010	66 196 129	77 438 362
A. Výkonová spotřeba [v tis. Kč]	46 981 603	46 649 967	49 169 682	51 801 982	54 217 665	48 978 034	51 393 603	60 375 956
A.1. Náklady vynaložené na prodané zboží [v tis. Kč]	4 527 577	4 917 842	6 425 128	7 817 139	8 338 249	7 555 120	8 901 622	8 843 122
B. Změna stavu zásob vlastní činnosti [v tis. Kč]	-366 043	-112 404	-164 893	-542 609	2 958	-444 167	-92 469	-676 986
C. Aktivace [v tis. Kč]	-250 339	-211 828	-288 331	-193 164	-189 407	-223 142	-191 911	-243 987
D. Osobní náklady [v tis. Kč]	7 315 680	7 641 888	8 403 739	8 962 640	9 667 501	9 510 819	9 845 224	10 894 086
D.1 Mzdové náklady [v tis. Kč]	5 185 103	5 493 914	5 897 231	6 236 764	6 772 501	6 732 330	6 904 172	7 668 377
D.2. Náklady na soc. zabezp. a zdrav. pojištění a ostatní náklady [v tis. Kč]	1 886 952	1 976 320	2 153 095	2 217 071	2 475 975	2 450 574	2 557 768	n.ú.
D.2.2 Ostatní osobní náklady [v tis. Kč]	155 348	172 650	150 365	175 470	275 603	257 080	247 562	311 566
E.1.1. Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé (Odpisy DM) [v tis. Kč]	4 852 209	5 016 775	5 094 640	5 007 684	5 320 003	5 379 130	5 482 428	n.ú.
J. Nákladové úroky a podobné náklady [v tis. Kč]	1 712 681	1 334 071	1 374 333	1 449 617	1 431 239	637 865	591 997	n.ú.
**VH před zdaněním [v tis. Kč]	7 430 265	6 135 728	7 720 867	6 154 872	10 641 639	8 851 071	10 017 836	n.ú.
L. Daň z příjmů [v tis. Kč]	1 433 286	1 270 288	1 692 471	1 206 474	1 813 156	1 680 722	2 027 280	n.ú.
***VH za účetní období [v tis. Kč]	5 996 979	4 865 440	6 028 396	4 948 398	8 828 484	7 170 349	7 990 555	5 966 672

Pozn.: *) předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

Některé klíčové ukazatele z tabulky 3.2 vykazovaly v roce 2022 pokračující růst, což naznačuje pozitivní vývoj v odvětví CZ-NACE II. Přidaná hodnota vzrostla meziročně o 9,3 % na 25,91 mld. Kč, což představuje významný příspěvek k ekonomickému růstu v odvětví. Také hrubý operační přebytek se zvýšil o 8,3 % na 15,01 mld. Kč.

Počet ekonomicky aktivních subjektů zaznamenal výrazný nárůst o 7,4 % na 3 082 jednotek, což ukazuje na rostoucí zájem o podnikání v tomto sektoru. Naproti tomu průměrný evidenční počet zaměstnanců zůstal téměř stabilní, snížil se jen o 0,2 % na 14 600.

Investice do pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se po mírném poklesu v předchozím roce výrazně zvýšily, a to o 12,4 % na 5,9 mld. Kč, což signalizuje obnovenou investiční aktivitu v odvětví.

Celkový čistý obrát za účetní období zaznamenal významný nárůst o 18,2 % na 97,64 mld. Kč, což odráží pokračující růst tržeb a celkové ekonomické aktivity v tomto odvětví. Na druhé straně celkové náklady také výrazně vzrostly, a to o 22,8 % na 91,67 mld. Kč.

Tabulka 3.2 – Doplnující a dopočtená data

Doplnující a dopočtená data	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
Přidaná hodnota [v tis. Kč]	20 464 580	21 008 311	22 472 116	24 313 810	25 831 529	23 241 096	23 704 148	25 905 528
Hrubý operační přebytek [v tis. Kč]	13 148 900	13 366 423	14 068 377	15 351 170	16 164 028	13 730 277	13 858 924	15 011 443
EBIT [v tis. Kč]	9 142 946	7 469 799	9 095 200	7 604 489	12 072 879	9 488 936	10 609 833	n.ú.
Tržby [v tis. Kč]	66 829 801	67 334 046	71 188 574	75 380 019	79 862 744	71 551 822	74 813 370	85 360 512
* Čistý obrát za účetní období [v tis. Kč]	72 904 605	74 037 325	77 108 785	81 946 558	87 181 467	78 225 327	82 613 952	97 638 218
Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	13 471	13 690	14 199	14 606	14 901	14 499	14 632	14 600
Počet pracujících majitelů a spolupracujících členů domácnosti	1 235	1 353	1 657	1 780	1 807	1 935	2 016	2 147
Aktivní podnikatelské subjekty, celkem	1 815	2 052	2 237	2 412	2 544	2 697	2 869	3 082
Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku (Investice)	4 978 351	4 674 474	4 919 324	6 558 197	5 865 843	5 253 741	5 251 061	5 900 263
Náklady celkem [v tis. Kč]	66 907 610	69 171 883	71 080 386	76 998 150	78 352 983	71 054 948	74 623 398	91 671 547

Pozn.: ^{*)} předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

V roce 2022 zaznamenala většina finančních ukazatelů v tabulce 3.3 pokračující růst a stabilitu v odvětví CZ-NACE II.

Čistý obrát k aktivům vzrostl na hodnotu 0,88, což značí efektivnější využívání aktiv oproti předchozím rokům. V případě ukazatele vlastního kapitálu k aktivům došlo k mírnému poklesu na 57,08 %.

Průměrná hrubá měsíční mzda se výrazně zvýšila, a to o 11,3 % na 43 770 Kč, což je od začátku sledované řady nejvyšší hodnota a ukazuje na pokračující růst mezd v odvětví. Tento nárůst převyšuje i průměrné zvyšování mezd v minulých letech. V porovnání s průměrnou mzdou v odvětví výroby potravinářských výrobků byla průměrná mzda v odvětví výroby nápojů v roce 2022 vyšší o 11 466 Kč.

Přidaná hodnota na zaměstnance se také zvýšila, a to o 9,5 % na 1,77 mil. Kč. I přidaná hodnota na pracující osobu se zvýšila na 1,55 mil. Kč.

Tabulka 3.3 – Ukazatelé

Finanční ukazatelé	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^{*)}
EBIT/Aktiva	9,34%	7,47%	8,99%	7,52%	11,10%	8,71%	9,78%	n.ú.
Čistý obrát/Aktiva	0,75	0,74	0,76	0,81	0,8	0,72	0,76	0,88
EBIT/Čistý obrát	12,54%	10,09%	11,80%	9,28%	13,85%	12,13%	12,84%	n.ú.
VK/Aktiva	48,93%	47,94%	46,86%	47,70%	55,90%	51,18%	57,22%	57,08%
UZ/Aktiva	54,49%	53,91%	52,20%	56,08%	65,82%	60,55%	65,79%	n.ú.
Úroková míra (z VZZ: nákladové úroky/úročené cizí zdroje)	31,50%	22,38%	25,42%	17,09%	13,25%	6,25%	6,37%	n.ú.
L3 (Běžná likvidita)	1,04	1,1	1,15	1,25	1,18	1,02	1,21	1,31
L2 (Pohotová likvidita)	0,72	0,75	0,78	0,83	0,81	0,72	0,82	0,89
L1 (Okamžitá likvidita)	0,22	0,25	0,21	0,27	0,22	0,19	0,29	0,21
HOP/Čistý obrát	18,04%	18,05%	18,24%	18,73%	18,54%	17,55%	16,78%	15,37%
PH/Čistý obrát	28,07%	28,38%	29,14%	29,67%	29,63%	29,71%	28,69%	26,53%
ON/Čistý obrát	10,03%	10,32%	10,90%	10,94%	11,09%	12,16%	11,92%	11,16%
Přidaná hodnota na pracující osobu [v Kč]	1 391 577	1 396 504	1 417 285	1 483 811	1 546 087	1 414 176	1 423 838	1 546 890
Přidaná hodnota na zaměstnance [v Kč]	1 519 116	1 534 564	1 582 711	1 664 671	1 733 558	1 602 898	1 620 060	1 774 363
Průměrná mzda [v Kč]	32 075	33 442	34 612	35 584	37 875	38 693	39 322	43 770

Pozn.: ^{*)} předběžný údaj; n.ú. – údaj není k dispozici

Pramen: MPO, ČSÚ

4. Cenový vývoj

Cenové indexy výrobců nápojů za hodnocená léta jsou uvedeny v tabulce 4.1. Tyto ceny byly výrazně ovlivněny zejména růstem nákladových faktorů, jako jsou zvyšující se ceny vstupů, energií a obalových materiálů a růstem mezd. V průběhu sledovaného období se cenové indexy výrobců nápojů vyznačovaly kolísavým vývojem. V porovnání s rokem 2015 došlo v roce 2022 k celkovému nárůstu o 14,4 %.

Tabulka 4.1 – Indexy cen průmyslových výrobců v letech 2015 až 2022 podle CZ-CPA (rok 2015 = 100 %)

Název	Kód CZ-CPA	průměr od počátku roku							
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nápoje	11	100,00%	99,20%	99,80%	102,10%	104,80%	105,30%	106,30%	114,40%

Pramen: ČSÚ

5. Zahraniční obchod

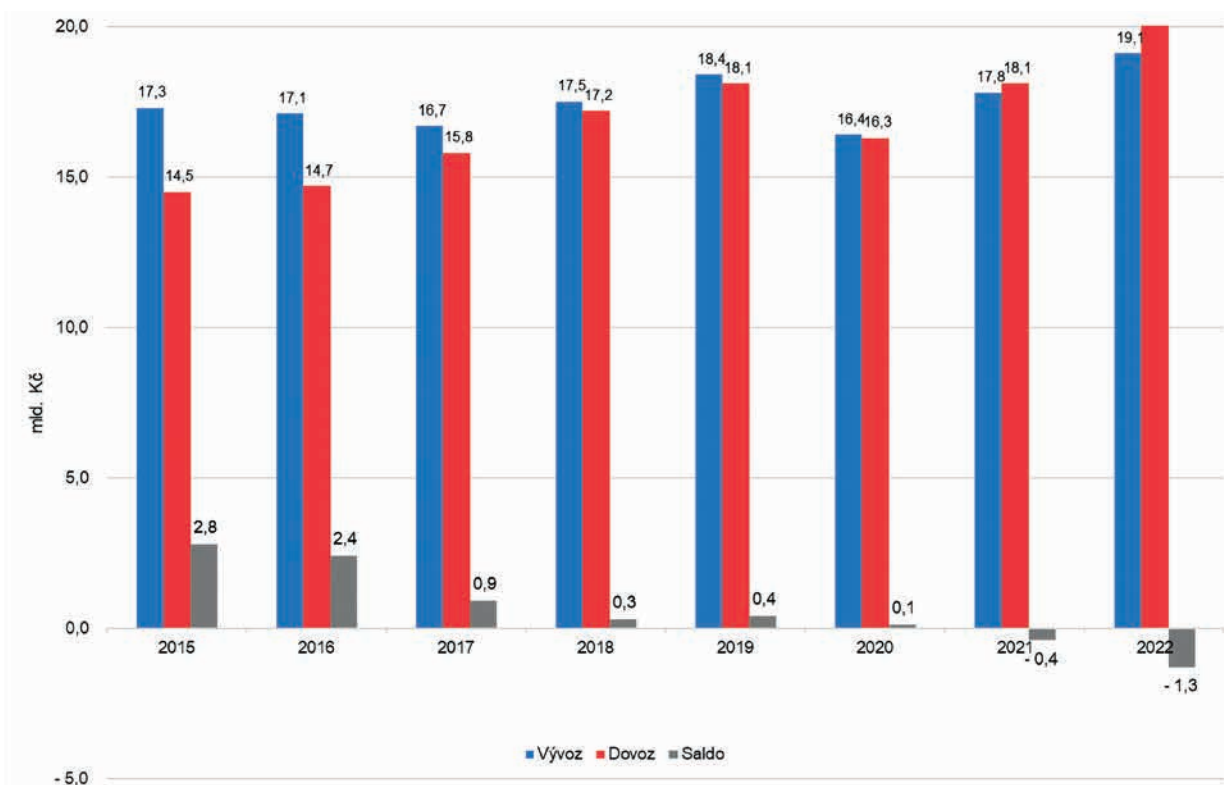
Zahraniční obchod s nápoji sleduje skutečný obchod mezi českými a zahraničními subjekty a vypovídá o vývozní a dovozní výkonnosti české ekonomiky, včetně obchodní bilance.

5.1 Vývoj zahraničního obchodu

Z grafu 5.1 je patrné, že do roku 2020 vývoz nápojů převyšoval jejich dovoz, což se odráželo v kladném saldu ve všech sledovaných letech do roku 2020. Z grafu je dále zřejmé, že vývoz měl v průběhu let kolísavý vývoj. Důvodem nápoje měl do roku 2019 rostoucí tendenci, přičemž v roce 2020 došlo k jeho poklesu. Nicméně v roce 2021 se dovoz opět meziročně zvýšil. Konkrétně vývoz nápojů v roce 2022 meziročně vzrostl o 7,3 %, dovoz meziročně vzrostl o 12,7 %. Tento vývoj vedl k záporné bilanci zahraničního obchodu s nápoji, která v roce 2022 činila -1,3 mld. Kč.

Průměrné tempo růstu vývozu nápojů za celé sledované období od roku 2015–2022 bylo 1,4 % a průměrný nárůst dovozu za všechna sledovaná období byl 5,0 %.

Graf 5.1 – Vývoz, dovoz a saldo zahraničního obchodu s produkty dle CZ-CPA 11 (v mld. Kč)

Pramen: ČSÚ, vlastní zpracování

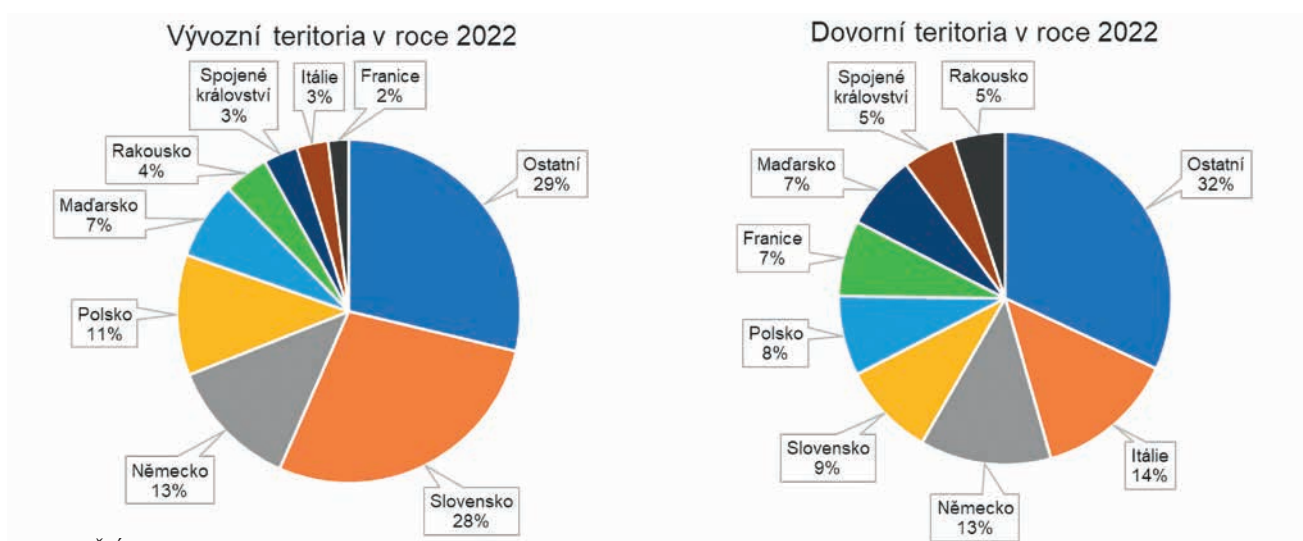
5.2 Teritoriální struktura zahraničního obchodu

Teritoriální rozmístění zahraničního obchodu s nápoji v roce 2022 zobrazuje graf 5.2, na grafu je vyobrazen jak vývoz, tak dovoz. V odvětví CZ-NACE 11 je obchod nejvíce realizován se sousedními státy a se státy Evropské unie.

Více než čtvrtina českého exportu nápojů směřovala na sousední Slovensko, přičemž druhým největším cílem pro vývoz bylo Německo s podílem 13 %. Dále bylo nejvíce nápojů vyvezeno do Polska (11 %). Naopak největší podíl dovozu nápojů pocházel z Itálie (14 %), zatímco na druhém místě bylo nejvíce nápojů dováženo z Německa (13 %) a na třetím místě bylo Slovensko s 9% podílem.

Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že se sousední státy a země Evropské unie v zahraničním obchodu s nápoji řadí k nejdůležitějším partnerům České republiky, kteří významně ovlivňují dynamiku celkového vývozu a dovozu.

Graf 5.2 – Teritoriální struktura zahraničního obchodu s produkty dle CZ-CPA 11

Pramen: ČSÚ, vlastní zpracování

6. Shrnutí a perspektivy oddílu

Předložená analýza oddílu CZ-NACE 11, který se zabývá výrobou nápojů, ukazuje na klíčové ekonomické trendy a ukazatele, které charakterizovaly vývoj tohoto sektoru v letech 2015 až 2022. Oddíl CZ-NACE 11 zahrnuje široké spektrum činností od destilace lihovin po výrobu nealkoholických nápojů. Tento sektor zahrnuje jak velké průmyslové hráče, tak menší lokální producenty, přičemž v ČR má významnou roli zejména výroba piva.

Spotřeba piva v ČR je ovlivněna mnoha faktory. Do roku 2019 produkce rostla, ale v následujících letech byla významně ovlivněna pandemií COVID-19, která zasáhla především provoz hospod a restaurací. I přes tuto výzvu zůstává oblíbeným druhem piva ležák, přičemž spotřeba těchto spodně kvašených piv stále mírně roste. Zvyšuje se také zájem o nealkoholická piva a míchané nápoje na bázi piva, takzvané pivní mixy. I když se nepodařilo plně obnovit objem čepovaného piva na úroveň před pandemií, v roce 2022 došlo k významnému nárůstu spotřeby piva a tím i k oživení produkce oproti předchozímu roku.

V roce 2022 dosáhla celková hodnota sklizených moštových hroznů 1,75 miliardy Kč, což představuje meziroční pokles o 90 milionů Kč. Tento rok byl pro české vinaře ztrátový, přičemž ztráta dosáhla -3,50 Kč na kilogram hroznů. Z celkové produkce vína v ČR připadají asi tři čtvrtiny na bílá vína a jedna čtvrtina na vína červená. Trh s nealkoholickými nápoji v roce 2022 nabízel široký výběr produktů jak domácích, tak zahraničních značek. Minerální vody se odlišovaly podle původu, příchutí a aktuálních trendů. Na trhu s lihovinami byla nabídka pokryta jak domácími, tak zahraničními produkty.

Ekonomické ukazatele sledovaného odvětví za rok 2022 vykazují růst. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb vzrostly o 15,3 % oproti roku 2021 a dosáhly hodnoty 72,54 mld. Kč. Současně se zvýšily náklady, přičemž osobní náklady vzrostly o 10,7 % na 10,89 mld. Kč. Navzdory růstu tržeb došlo k poklesu výsledku hospodaření za účetní období o 25,3 % na 5,97 mld. Kč.

Další ukazatele naznačují pozitivní vývoj v odvětví. Přidaná hodnota vzrostla meziročně o 9,3 % na 25,91 mld. Kč, což je významný příspěvek k ekonomickému růstu. Hrubý operační přebytek se zvýšil o 8,3 % na 15,01 mld. Kč. Počet zaměstnanců v tomto odvětví dosáhl 18,4 tisíce osob, což je o 0,6 % více než v předchozím roce. Celkový počet podniků se zvýšil o 1,6 % na 3 463 subjektů. Významný růst zaznamenaly investice do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, které vzrostly o 22,5 % na 5,28 mld. Kč.

Celkově oddíl CZ-NACE 11 v roce 2022 vykázal pozitivní růst v mnoha klíčových ukazatelích, ačkoli výzvy, jako jsou rostoucí náklady a pokles ziskovosti, zůstávají. Odvětví nadále těží z tradiční silné poptávky po českých nápojích, zejména pivu, a vykazuje stabilní zájem o inovace a expanzi na domácí i zahraniční trhy.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 110 00 Praha 1
www.mze.gov.cz

Praha 2024

ISBN 978-80-7434-802-0